

EL FAR

DE L'EMPORDÀ

NÚM. 13 - DESEMBRE - GENER 2017

REVISTA DIGITAL MENSUAL D'ACTUALITAT I D'INFORMACIÓ CULTURAL. GRATUÏTA

La gallina empordanesa

**BRUIXES SENSE
BERRUGUES AL NAS**

TEMPS DE TEMPORAL

ARRAN DE MAR

www.elfardelemporda.cat

Colnatur

El teu **col·lagen** de confiança

El col·lagen és la proteïna més abundant del nostre cos i un dels principals components d'articulacions, ossos, músculs, genives, dents i pell.

Ho notaràs
i ho notaran!

Protecció natural
del **moviment**

Té cura de les teves **articulacions,
ossos, músculs, dents i pell**
de manera natural i efectiva

CREMA DE MASSATGE MUSCULAR

Especialment recomanat per:

- Esportistes
- Abans i després d'un sobreesforç físic
- L'alleujament de la fatiga diària

PRODUCTE ALIMENTARI

Sabor **molt Neutre** o **Frutes del bosc**

Especialment recomanats:

- A qualsevol edat, si vols **mantenir-te actiu**, practiques **esport o exercici físic**
- A partir de 40 anys

EN VENDA A LA **SECCIÓ
DE PARAFARMÀCIA I DIETÈTIQUES**

Segueix-nos a:
www.colnatur.com

ANUNCIAT A

LÍDER EN VENDES

Especialistes en **col·lagen**

Les proteïnes contribueixen a conservar la massa muscular i al manteniment dels ossos en condicions normals. La vitamina C contribueix a la formació normal de col·lagen per al funcionament normal d'ossos, cartílags, genives, dents i pell. (Reg. UE 432/2012)

Edita:

MITIC Gestió Cultural

Editor: Joaquim Ullan

Redacció: Eva Sans i Carme Camins

Publicitat: 690 381 496

Col·laboradors: Carme Camins, Núria

Aupí, Ariadna Sala, Fran Gutiérrez,

Jordi Salvador, Núria Clara (fotografia),

Ester Agustí (disseny i capçalera), Àrea

de comunicació SSIBE, i Cercle Català

d'Història (CCH).

Redacció i administració:

C/ López Puigcerver 21, local 4,

17230 Palamós. Telf. 619 579 870

www.elfardelemporda.cat

redaccio@elfardelemporda.cat

@elfardelemporda.cat

Portada: Núria Clara

Contraportada: Jordi Sala

Han col·laborat: : Enric Casulleras

El Far de l'Empordà és una publicació digital i mensual, divulgativa d'informació, independent, plural i de caire comarcal. La revista El Far de l'Empordà no s'identifica necessàriament amb les opinions dels autors i col·laboradors. Les persones que apareixen als crèdits no mantenen necessàriament una relació laboral amb El Far de l'Empordà.

Data de publicació: gener 2017

Propera publicació: febrer 2017

Benvingut 2017!

Encetem Nou any a la Comarca. Després de les festes de Nadal, els abundants àpats i les trobades familiars, de la màgia dels Reis d'Orient que un any més han vingut a visitar als nens i nenes de l'Empordà, donem el tret de sortida a l'any 2017 esperant que sigui molt millor i ens porti benestar, treball i salut. Amb les festes de Nadal encara en l'esperit, en aquest número us portem moltes coses.

A l'Empordà hi ha gent amb molta vàlua, que treballa per innovar i aconseguir reptes. Aquest és el cas de la recuperació d'una espècie, la *Gallina Empordanesa*. Coneixerem com s'ho han fet per a recuperar-la a més de veure quines característiques té.

En aquest número hi trobarem reflectida la màgia del Baix Empordà, i efectivament si la Comarca ho és en el sentit figuratiu de la paraula- tant pels seus paisatges, com per la seva gastronomia i cultura- en aquest número, ens endinsem en la màgia de debò de la mà de la Magdala, més coneguda com la *Bruixeta de l'Empordanet*. Ens ho explica tot per a entrar amb bon peu al nou any!

També sabem que estem vivint moments únics i de molta transcendència en l'àmbit social i polític, però tot i els alts i baixos que experimentem cada dia, els empordanesos sabem molt bé que allò que ens importa és la nostra gent, i que volem conèixer més coses d'ella i del territori.

I és que aviat arriba un altre dels moments més esperats de l'any: el Carnaval. I mentre preparem les disfresses i les perruques, els pinzells i les mitges de colors i ens preparem per al divertiment, no oblidarem com el mal temps ha provocat danys a les nostres costes, i com el mar embravint ha tornat una vegada més, a fer malbé les platges i el mobiliari provocant despeses considerables. Tot plegat, ens ho recorda la nostra secció marinera, com també descobrim més aspectes de Palamós, com les famoses barraques de pescadors de la mà de Pere Trijueque. I no ens podem oblidar d'una àrea molt important, la de la salut. La nostra reportera Ariadna Sala ha anat a conèixer el projecte OPTIFEL de SSIBE, un projecte fantàstic que millora l'alimentació de la gent gran i dels malalts. Ens ho expliquen els promotors del projecte.

Però hi ha més seccions a El Far de l'Empordà que volem que descobreixis, un treball per a compartir amb tu bons moments, i fer-te sentir un explorador del territori.

Estimat lector/a, et desitgem des de la redacció un Bon 2017 ple de sorpreses i bones coses. El Far mentre..., seguirà fent d'observador per a poder-t'ho explicar!

SUMARI

3 EDITORIAL	15 RAONS DE L'EMPORDÀ. Núria Clara	30 LECTURES RECOMANADES.
4-6 TEMA DEL MES. La gallina empordanesa
campa a Mont-ras. Isabel Corominola.	16-17 TERRA DE MAR
Temps de temporal.
Jordi Salvador	31-33 L'OS DE LA MÚSICA. Burruezo: una lluita
per la destrucció de les tenebres.
Ariadna Sala
8-10 REPORTATGE
Bruixes sense berrugues al nas.
Ariadna Sala	18-20 L'ESPAI DE LES ARTS
Recomanacions. Eva Sans	34-35 SALUT. Aliments a mida per a la gent
gran. Ariadna Sala
11 RACÓ DEL LECTOR	21 AIRES DE TRAMUNTANA. Joaquim Ullan	36 MENS SANA.
El joc i l'atzar. Carme Camins
12-13 REPORTATGE
Arran de mar. Pere Trijueque	22-29 ACTUALITAT	37 EPISODIS.
La batalla d'Empuries. Joaquim Ullan
14 OPINIÓ. Enric Casulleras / Eva Sans	29 EMPORDANET RIALLER. Fran Gutiérrez	

La gallina empordanesa campa a Mont-ras

«ARA VE NADAL MATAREM EL GALL I A LA TIA PEPA LI'N DAREM UN TALL...»

Aquesta antiga nadala que molts hem cantat de petits, corrobora com era de popular el rei de l'aviram en la gastronomia nadalenca de temps reculats. El creixement econòmic de la segona meitat del segle XX, va posar a l'abast de tothom un gran assortiment d'exquisideses, relegant a cotes molt baixes la presència del nostre gall a les taules de Nadal.

I qui parla de gall, parla de gallines. Des de temps antics, aquí, a la nostra comarca, hem tingut una raça autòctona: la gallina empordanesa.

Aquest tipus d'aviram es va creure extingit durant la postguerra a causa de la falta d'aliments que en va dificultar la cria. Per sort, algunes masies de l'Empordà van mantenir-la i van possibilitar la supervivència d'aquesta raça.

L'any 1982, se'n va reprendre la recuperació de la mà del veterinari Antoni Jordà amb el patrocini de la Diputació de Tarragona. Es van recollir ous fèrtils i aus a masies de l'Empordà per traslladar-los al Centre Mas de Bover, de l'IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries), a Constantí, on actualment es continua conservant i estudiant.

L'any 1928, s'havien dut a terme tasques de descripció de la raça. Algunes agrupacions portaven a concurs exemplars de gallina empordanesa de dos tipus: la blanca i

la rossa. Però amb l'arribada de la Dictadura de Primo de Rivera van desaparèixer les agrupacions que s'hi dedicaven.

Actualment, l'Associació de Criadors de Gallines de Raça Empordanesa (ACGRE), compta amb una xarxa de socis col·laboradors que vetllen per la conservació i millora d'aquesta raça autòctona en perill d'extinció.

<http://www.empordanesa.org/>

En David Regualta Martín, de can Turró de Mont-ras, pertany a aquesta associació com a criador actiu. En aquest mas de l'Empordanet, en David ens ha mostrat els exemplars del seu preuat galliner i ens ha explicat l'origen del seu interès a col·laborar en la millora de la raça i en la preservació d'aquestes aus de corral tan nostres.

>>>

Exemplar de gall de varietat o raça «roja empordanesa», del criador David Regualta. Can Turró, Mont-ras. Desembre 2016 (Foto: Núria Clara)

David Regualta amb la gallina guardonada (Foto: Núria Clara)

La flamant guanyadora de millor exemplar "d'empordanesa roja", a can Turró (Foto: Núria Clara)

Una de les seves gallines acaba d'obtenir el guardó al millor exemplar d'empordanesa roja, a la 12a Mostra de Races Autòctones dels Països Catalans, celebrada el mes de novembre, a Banyoles, amb motiu de la 38a Fira de Sant Martirià. Es tracta d'una polleta nascuda a l'estiu que reuneix les qualitats característiques d'aquesta varietat: predomini de plomes color roig, amb la cua negra, i el subplumó roig crema.

L'afició d'en David per l'aviram li ve de petit. La millor joguina que recorda va ser una niera de pollets que els pares li van regalar perquè en tingués cura de criar-los. Fa uns set o vuit anys, va començar la cria avícola de races en perill d'extinció amb un exemplar que va anar a buscar al Prat de Llobregat, la raça, com és evident, era la gallina del Prat, també anomenada «potablava», de la qual en conserva alguns exemplars al corral. Més endavant, quan va saber l'existència de l'associació de criadors de raça empordanesa, se'n va fer soci. Aquesta associació integrada per uns quaranta membres, manté un conveni conjunt amb l'IRTA per a la conservació i estudi d'aquesta raça. En David fa menció especial del Dr. Amadeu Francesch Vidal (1955-2016) científic català, doctorat en Ciències biològiques per la UB; essent gene-

“A la nostra comarca, hem tingut una raça autòctona: la gallina empordanesa”

tista avícola de l'IRTA va ser estret col·laborador amb l'associació de criadors fins al seu decés, el juny passat.

En l'actualitat, es coneixen cinc varietats de gallina empordanesa (roja, blanca, rossa, blanquirrossa i aperdiuada), en David s'ha centrat en la cria de la roja i de l'aperdiuada. Té set femelles de la varietat «roja millorada» i un gall roig, i de l'aperdiuada compta amb deu femelles i dos galls. Val a dir que els

galls tenen les característiques més accentuades, una de les principals a tenir en compte és la cresta que entre altres qualitats ha de ser llisa, serrada amb cinc o sis dents planes i mitjanament curtes, més petites l'última i la primera que les del mig. La cresta vista per darrere ha de recordar una flor.

Per a en David, cuiner d'ofici, la dedicació a l'aviram és un esbarjo. Les seves gallines no es destinen a la productivitat, sinó que formen part del programa de preservació del patrimoni català. La finalitat és la millora de la raça. Són alimentades exclusivament amb cereals, blat de moro, blat, pipes i sorgo (cereal antic, originari de l'Àfrica, també anomenat melca). Picotegen cloves de crustaci que proporcionen la calç necessària per endurir la clova de l'ou. Els ous tenen la closca d'un color marró rogenc. Ponen una mitjana molt més baixa que les espècies alimentades amb finalitat productiva. En David ens diu: «Ponen menys però viuen més. Solen tenir una expectativa de vida de 15 anys, mentre que les productives assoleixen només uns 4 o 5 anys de vida». L'intercanvi entre criadors és beneficiós per evitar el deteriorament de l'espècie que comporta la consanguinitat.

Part posterior en forma de flor o «clavell» de la cresta d'un gall de raça empordanesa. Pertany al galliner de David Regualta (Foto: Núria Clara)

Oca de raça empordanesa amb el característic monyo.
Can Turró, Mont-ras (Foto: Núria Clara)

A més de les gallines, en David Regualta també, té coloms i oques, sobresurt un bell exemplar femella d'oca empordanesa, de 20 anys.

De dia, els animals tenen camp per córrer, per terrejar i per picotejar però en David ens comenta que els fa entrar al corral ben d'hora, abans no fosquegi. El perill de depredadors és constant. Ha tingut algunes baixes, víctimes de falcons, d'àguiles conilleres i de guilles, com les que va patir fa uns anys, quan tenia ànecs a fora. La guilla va fer estralls. En una nit, en va matar una vintena. Aquest depredador, primer els mata, després els tragina d'un a un als seus dominis on els enterra com a reserva d'aliment. Aquestes feristeles proliferen per la proximitat dels boscos, trobant-se el mas en el corredor de Palafrugell entre Les Gavarres i els boscos del Massís de Begur.

De vegades, en l'intent d'apressar una víctima, algun falcó o àguila ha quedat atrapat entre la porta i

“Ja no matem el gall a l'Empordà; ans al contrari, el protegim i el “mimem”

la tela metàl·lica del galliner. En David ens diu que en aquest cas no dubta gens ni mica en rescatar el depredador i retornar-lo als boscos. Amant de la protecció de les espècies, aquest modest granger prioritza

la preservació en qualsevol ocasió i per a qualsevol animal.

La part gratificant de la cria d'aus de corral són els resultats de millora de l'espècie, i la satisfacció de poder participar i lluir els millors exemplars en concursos, fires i exhibicions amb el reconeixement a tanta dedicació per preservar la raça. En David ressalta l'Exposició Internacional d'Aus de Camallera. Enguany se'n va celebrar la 20 a edició, els dies 12 i 13 de novembre.

Ja no matem el gall a l'Empordà; ans al contrari, el protegim i el “mimem”. La cançoneta nadalenca, avui en dia, ha quedat en una simple falla. Hem après a valorar el cúmul d'elements identitaris de la nostra comarca. La gallina empordanesa hi posa el seu gra de sorra, cofoia de compartir galliner amb un mascle amb pedigrí; o potser és al revés, el gall és l'orgullós de posseir una femella amb denominació d'origen.

Isabel Corominola

Gall de raça empordanesa, varietat «aperduat». Can Turró, Mont-ras
(Foto: Núria Clara)

CRISTALL

GRANJA

DE DILLUNS A DIVENDRES ESMORZA DE CINE
AMB MORITZ

"ENTREPÀ FRED O CALENT I
CERVELA MORITZ

3,90€

BREAKFAST WITH BEER
DÉ JEUNE AVEC BIÈRE MORITZ
DESAYUNA CON CERVEZA

"SI ET CONSIDERES UN ESPERIT LLIURE... ETS **MORITZ**"

Bruixes sense berrugues al nas

La Magdala

El món esotèric ha tingut històricament una concepció pejorativa i ha estat relacionat amb pràctiques nascudes del misteri i el dogmatisme. Actualment aquestes pràctiques s'han introduït en la cultura de masses i conviuen amb la pràctica religiosa.

ELS SOLSTICIS SÓN UN PUNT CLAU PER L'ASTROLOGIA, QUE PROPOSA RITUALS PER TAL DE DONAR LA BENVINGUDA A L'HIVERN.

La visió que s'ha tingut al llarg de la història de dones dedicades a l'ofici de remeieres, conselleres i en essència dones conscients de la seva saviesa ha passat per

un sedàs ple de contradiccions il·lògiques. La seva suspicàcia, l'enginy i l'observació de la natura suposaven una mirada alternativa al món a la que les institucions estatals i eclesiàstiques proposaven a una població suposadament incapaç. I si bé la Santa Inquisició naixia amb la intenció de vetllar per la puresa de la fe i castigar tot el que era considerat subversiu o una heretgia (com seria la bruixeria), al mateix temps n'alimentava la seva creença. Era fàcil que davant d'aquestes acusacions la gent no relacionés aquestes bruixes amb desgràcies com destruccions de collites, la mort de criatures i de moltes altres calamitats. I la figura de dones majoritàriament velles,

“Des de ben petita ja em feia preguntes de vella. Què fem, qui som, on anem?”

potser solitàries i massa interessades en pràctiques medicinals les convertien en dones perilloses que els mateixos veïns veïen amb molt mal d'ulls.

CACERA DE BRUIXES

Documents aportats per l'historiador Pau Castells demostren que a Catalunya, i sobretot als Pirineus, la cacera de bruixes va ser especialment intensa els segles XV i XVI. Aquesta obsessió respon a una nova visió de la bruixeria que la lligava amb el culte al dimoni i per tant amb la conspiració contra la cristiandat. En una entrevista al Diari Ara, Castells afirma que la primera legislació específica documentada a Europa contra el crim de bruixeria és catalana i la van firmar el 1424 els senyors de la vall d'Àneu i el comte de Pallars, Arnau Roger IV. També xifra en 300 les dones jutjades entre els anys 1400 i 1600, i assegura que el XVII la cacera es va intensificar amb tres mil noves acusades només a principis de segle.

Una d'aquestes acusades porta el nom d'una avantpassada de la Magdala Colomer, també coneguda com “La bruixa de l'Empordanet”. Antonia Rosquelles és una d'aquestes tres mil víctimes amb noms i cognoms que com tantes d'altres fou malvista per recopilar herbes per

>>>

LA MANDRÀGORA

Bruixa de l'Empordanet

curar un constipat. Amb només 17 anys aquesta noia va ser duta a la forca, però la nissaga portava a la sang la bruixeria, i això no va poder ser esborrat.

Ho demostra la Magdala, que no és únicament una remeiera arrelada a la terra, sinó que la seva vocació per tot el que és esotèric (astrologia, endevinació, naturisme, tarot, energies...) l'ha convertit en la bruixa orgullosa que l'Antònia Rosquelles no pogué ser.

LA MANDRÀGORA DE PALAFRUGELL

La Magdala, tot i néixer a Barcelona, ha viscut pràcticament tota la seva vida a Palafrugell. Va estudiar Televisió i Ràdio i posteriorment es va llançar al que realment l'apassionava: va fer estudis de fisioteràpia i medicina natural, i també dietètica. El desembre del 1994 "La Mandràgora" va obrir les seves portes, i avui pot dir orgullosa que és una botiga històrica del poble. Ofereix un ventall ben variat de

possibilitats, des de joies màgiques fins a l'opció de fer una consulta de tarot. Tot plegat amb la voluntat de formar part d'aquest món tan immens de l'esoterisme i que avui en dia gaudeix d'una gran quantitat d'adeptes. Tants que la Bruixa de l'Empordanet no s'entrebanca gens quan assegura que les bruixes són com les prostitutes, "perquè molta gent en fa ús i molt pocs ho reconeixen".

"Des de ben petita ja em feia preguntes de vella. Què fem, qui som, on anem? Sempre m'ha encantat ajudar a la gent i anar al bosc", explica la Magdala. "Hi ha molta gent a qui no li agrada la part astrològica i del tarot, però si em vénen flaixos i et vaig dient coses perquè em dones una energia, amb això no puc fer-hi res".

Tot i el passat negre en el qual les institucions eclesiàstiques sentenciaven durament la pràctica de la bruixeria i el paganisme, Magdala no creu que la seva identitat hagi d'estar renyida amb el cristianisme.

"Crec que l'Església va sentenciar durament aquestes dones, àvies i llevadores que ajudaven a parir. Però el meu déu és el dels Jesuïtes, un déu que accepta a tothom; tant lesbianes, com gais, i totes les races i religions. Si tothom acceptés totes les religions, no hi hauria guerres".

És un coneixement innat la bruixeria? O potser és qüestió d'intuïció? La Magdala respon que és qüestió de treballar la nostra sensibilitat. L'endevinació també es pot cultivar. Des de ben jove que tira cartes, i amb quasi 30 anys d'experiència i molt sentit comú -afegeix-, pot dir que només parlant amb algú pot percebre una energia concreta que el fa diferent de qualsevol altre.

Per la Magdala, l'espiritualitat és aquella fe que et fa tenir una província de voler el bé per a tothom i de sentir pau interior, sense jutjar a ningú i donant valor a cada vida. Preguntada sobre si pensa que actualment vivim una crisi d'espiritualitat, respon positiva i optimista: "Crec que cada vegada hi

ha més gent espiritual, i això salvarà el món. Cada vegada confio més en la gent”.

I no estem parlant d'un cas aïllat. Així com la Magdala, hi ha moltes altres bruixes que no tenen cap vergonya en definir-se com el que són. “Conec moltes bruixes, i de fet fem moltes trobades. Celebrem el dia dels morts fent algun ritual per la gent que ja no hi és, i també ens reunim pel solstici d'hivern”. El lligam entre aquestes bruixes, més enllà de social, també esdevé màgic.

RITUALS PEL SOLSTICI D'HIVERN

El dia 21 de desembre va començar la nova estació amb el Solstici d'hivern. L'inici d'aquesta estació ha estat tradicionalment celebrada per moltes cultures i tradicions. I és que el Solstici d'hivern és el dia més curt de l'any a l'hemisferi nord, a partir

del qual els dies comencen a tenir més sol i les nits menys hores. Això s'explica per la posició del Sol amb l'equador celeste, ja que és l'època de l'any on aquest passa pel punt més septentrional de l'hemisferi nord de la Terra. Històricament aquest esdeveniment ha estat motiu de celebració, de fet els romans celebraven les festes en honor al déu Saturn durant aquesta època, les anomenades Saturnals, i juntament amb la cultura celta celebraven l'arribada del sol. Posteriorment la cristiandat va adoptar el dia 25 per a celebrar el naixement de Jesús tot i que originàriament també se celebrava durant el Solstici, i així substituïa la tradició pagana anterior.

Cada cultura ha celebrat de diferents maneres i visions aquest solstici al llarg dels segles, aprofitant que és la nit més llarga de l'any. El món esotèric també proposa diversos rituals

per tal de deixar enrere l'any que ja s'acaba i donar la benvinguda al següent. Una de les maneres, és fent una reunió de meditació en rotllana amb l'ajuda d'espelmes i una pedra lluna o un quars transparent. És habitual, també, fer l'anomenada “crema d'obstacles”, que consisteix a apuntar en un paper tots els obstacles que s'han anat tenint al llarg de l'any, així com fer-ho paral·lelament amb els objectius que es pretenen realitzar en el futur. Quan arriba el solstici cal posar la primera llista dins un pot de metall i cremar-la amb alcohol i cotó. L'ús d'espelmes i d'encens és molt habitual a tota mena de rituals, donat que cada espelma i cada olor té una simbologia pròpia, relacionada amb la unió entre qui encén l'espelma amb qui va dirigida.

Ariadna Sala

CRISTALL
GRANJA

ESPECIALITATS:
ENTREPANS CALENTS,
BIKINIS, XOCOLATA A LA
TASSA I EL MILLOR CAFÈ !

C/ López Puigcerver, 21 (darrera Passeig del Mar)
T. 972 314 605 - 17230 Palamós (Girona)

Racó del Lector

Nota. Les cartes adreçades a El Far de l'Empordà han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i DNI, de manera que no es publicaran cartes signades amb pseudònim o inicials. Els escrits cal que no superin les quinze línies o els 1.000 caràcters d'extensió. El Far de l'Empordà es reserva el dret a publicar escrits ofensius, que facin apologia de guerra, del racisme, del maltracte animal o d'altres tipus de violència. Els textos han d'anar adreçats a redaccio@elfardelemporda.cat.

BENVINGUTS, IMMIGRANTS

Cada cert temps, en el nostre petit món, com a societat catalana, s'instal·len temes que provoquen comentaris i posicions. Els mitjans de premsa prou fan perquè

així sigui. Quan no és el futbol o les enquestes, altres escàndols ocupen els espais i el temps. L'ocurrència d'actes que elevin la condició humana a millors nivells no constitueixen prioritat. La decadència és el signe dels temps que corren. El que diem és reflex del nostre pensar, i pensar és signe de la nostra qualitat de vida. "Qualitat de vida", gastada expressió d'aquests temps que de tant dir-la ha perdut gairebé tot sentit. Per a molts no passa d'entendre-ho com

la possessió d'alguns quants béns materials, i gairebé mai concebre-ho com a expressió de nobles idees i d'arribar a la cúspide en el mapa de la cultura i dels valors propis dels éssers humans. Des de fa alguns mesos, un tema en voga en la nostra societat és el dels ciutadans immigrants de diferents latituds que han arribat al nostre territori. Milers d'éssers humans han vingut a la recerca de noves experiències socials, laborals i culturals. Arriben perquè la Terra és la gran pàtria o perquè "Pàtria és Humanitat". Han sorgit veus que qüestionen el fenomen que comento: "Ens vénen a treure les nostres fonts laborals", "són delinqüents" i altres bestieses que solen escoltar-se. D'altres, més indolents, parlen amb menyspreu racial, amb un xovinisme total, amb xenofòbia, i amb atrofia d'esperit. No es comprèn que la immigració és un fenomen històric-social i cultural de masses. S'obliden que molts milers un dia, també van marxar d'aquí.

Raquel Muñoz
Platja d'Aro

NOU ANY!

Ja estem en 2017. Quants anys ens hem allunyat des del dia en què vam néixer! Hem vist enorme quantitat de canvis, avenços en la tecnologia, canvis en els hàbits, en les teo-

ries econòmiques, en els conceptes de les relacions familiars, en l'educació dels fills i en la transformació de molts somnis en realitat. Avui ens preguntem, com vam fer per viure en els nostres anys joves, sense televisió, sense telèfons mòbils, sense música estrident, sense altaveus de milers de decibels. En mirar enrere, recordem els moments en què havíem d'apropar-nos a l'empresa

telefònica a demanar i pregar per una trucada de llarga distància. Ara des de qualsevol lloc en què estiguem, podem trucar a qualsevol part del món, des d'un telèfon que no és més gran que el palmell de la mà d'un nen. Caminant o assegut, s'estableix un diàleg amb algú que vol saber de nosaltres. I perdem alguna cosa important, que és la qualitat d'una pell, les vibracions d'un cos i la transferència de sentiments, que ho fa només el contacte permanent del tacte entre dues persones. Però es té la comunicació a la mà i es deixa la del nostre acompanyant, lliure. I mirant les noves tecnologies que ja estan trucant a la porta, crec que el futur proper no ens millorarà pas gaire aquesta qüestió. Benvinguts siguin els nous invents d'aquest any!

Simón Ardeil
Vall-llobrega

Arran de mar

Pere Trijueque

És ben conegut que la vila de Palamós va néixer per a defensar el “Port reial de Palamors”. La Carta Poble, amb les seves concessions i privilegis, va ser mel per al seu ràpid poblament.

La vida dels primers palamosins era lligada al mar per tots costats: o pescadors o amb un ofici plenament relacionat amb el port: mestres d'aixa, calafats, fusters, corders, boters, mariners... a part de mercaders i comerciants de tota mena.

Aquesta dedicació al mar va propiciar ben aviat la construcció d'uns edificis molt senzills tocant al mateix port, al Raval de Mar (la Planassa, la plaça de Sant Pere i els carrers del Moll i del Vapor), dedicats a guardar els estris dels pescadors (veles, remes, cordes, palangres, nanses, etc.) o les mercaderies que els comerciants embarcaven o desembarcaven dels velers del port. Aquests edificis eren les “botigues”, ara anomenades col·loquialment,

barraques, que ja apareixen en protocols notariais de principis del s.XIV.

Al llarg de la costa de Palamós i de Vila-romà (Sant Joan de Palamós) també es varen anar alçant “botigues”, en uns llocs ben aviat i en altres fins fa poc més un segle, com és el cas de la coneguda cala de Sota ca la Margarida, on no es va construir cap “botiga” fins al 1895. Pere Camós Vilar (avi del meu avi), comissionat pel seu fill Josep Camós Badosa, que era a Epernay (F), va comprar un tros de poc més de 7x8 metres on edificà la primera barraça. Aquesta cala s'havia usat l'any 1651 per a fer quarantena de la pesta a tres frares agustins de Barcelona i des d'aleshores no hi ha constància de cap edificació, segurament perquè els pescadors hi veien massa perill per a embarcar. Era des de sempre una cala de còdols, antigament anomenada “el codolar d'en Gotes”.

Al sud de la platja de la Fosca, a sa Tamardia, l'any 1527 el comte de Palamós va establir un tros de terra

de 12x12 canes al mariner Antoni Guerau per a construir-hi una “botiga”. Al llarg de la resta del s. XVI i principi del s.XVII hi ha referències a barraques davant la Roca Negra i a sota Sant Esteve, a la part de llevant de la platja de la Fosca.

Cal dir que a sa Tamardia, l'any 1914, es va fer un projecte per a la construcció d'un gran conjunt “turístic”, l'Hotel Miramar. Malauradament, les conseqüències de la Primera Guerra Mundial ho varen frustrar. En una altra ocasió en podem parlar amb tots els detalls.

A la cala central de s'Alguer, vulgarment s'Alguer Gran, es coneixia l'existència de botigues construïdes als anys 1521, 1527 i 1554, però fa poc vaig trobar la que en podria ser la primera, de l'any 1434, com ja vaig explicar en un altre article.

Pel que fa a la platja de Castell, la manca de documentació no ens permet conèixer ara per ara l'existència d'antigues “botigues”. A la part central de la platja hi ha un edifici que al principi del s.XX era d'Emili Joan

>>>

Primera barraca de Sota ca la Margarida (ref SAMP MOS_64-0028#2EBF)

Barraques de la pineda de la Fosca i de sota Sant Esteve, a un i altre costat de la Roca Negra
(ref SAMP MOS_14-L3-0015#4CBC)

La Torre Serena a l'extrem de llevant de la platja de Castell, al peu del poblat ibèric
(ref SAMP MOS_62-0002#8594)

de Sant Joan, qui l'any 1924 va formalitzar la venda a l'Ajuntament de Palamós per a ús dels obrers i per guardar les eines per les obres de desviament de la riera Aubi cap a Castell (canal de l'Aubi). El 1930 fou comprat pel pintor Josep Maria Sert aleshores propietari del mas Juny. A l'extrem de llevant de la platja hi ha un enigmàtic edifici que fins fa poc se'n coneixien poques dades. Recents investigacions n'han permès treure'n l'entrellat. Es tracta de la Torre Serena, xalet construït per Antònia Puig Cama de Palafrugell, oriünda de Fitor i esposa de l'advocat Josep Maria de Grassot. Havia comprat el terreny als propietaris del mas Cama (Juny) l'any 1898 on hi va fer construir el xalet, al costat de la barraca de Josep Pelegrí de Sant Joan. Tenia quatre

dormitoris, rebedor, cuina i un gran menjador amb una fantàstica vista al mar i unes postes de sol de tots colors, no és estrany que ho comprés el pintor Sert!

L'Antònia va vendre la propietat l'any 1924 a Enriqueta Fernández Gancedo de Madrid, qui la va revendre al cap de sis anys al pintor Sert i a la seva esposa la princesa georgiana Roussadana Mdivani Sobolerska. Quan el 1942 es ven a la família Puig Palau, la Torre Serena s'ha convertit en una agrupació d'edificis on a part de la mateixa torre hi ha la barraca d'Adolf Pelegrí (nord) i la "casa de l'Amèrica" (sud).

Seguint la costa, dins les possessions de l'antic castell de Vila-romà, que el 1531 arribaven encara fins a

Cap Roig, s'esmenta una "botiga" de Bernat Simon, pescador de Palamós, a la "penya de Cala Estreta". En canvi a Font "Morischa" no en cita cap.

Malgrat estar molt exposats als pirates, fa més de cinc segles els pescadors de Palamós ja construïen les seves barraques, com es veu, arran de mar...

Pere Trijueque
Historiador

Enllaç recomanat dedicat a
Lluís Turet Soler
<https://www.youtube.com/watch?v=pOX9fij9GU>

Les barraques de s'Alguer Gran, ara fa cap a un segle (ref SAMP MOS_141-0010#0C28)

La barraca de Cala Estreta, fa anys (Foto: Fortuny Humet)

RODALIES I LA DEMOCRÀCIA

Adam Smith, un dels pensadors més importants de la il·lustració, va deixar escrit que *“sense xarxes de transport no pot progressar el comerç, i la falta d’infraestructures és el principal fre al progrés de les indústries i les ciutats”*.

John Maynard Keynes, potser l’econo-

mista més important del S.XX, va escriure que la inversió en infraestructures és un element central per reactivar una economia en dificultats. Sembla clar, doncs, que qui vulgui la prosperitat de Catalunya ha d’apostar per millorar les carreteres i els ferrocarrils, pel corredor mediterrani, per la connectivitat dels aeroports, pels accessos al port de Barcelona...

Com que els nostres impostos els recapta el govern d’Espanya, haurien de ser les institucions espanyoles que invertissin en aquestes infraestructures i vetlessin perquè donessin bon servei. Ho fan? La pregunta és un insult als usuaris de Rodalies, a les indústries que utilitzen els serveis portuaris, als qui han de comerciar amb ciutats de llevant...

La conclusió és òbvia: la nostra prosperitat no és un objectiu de les ins-

titucions espanyoles. Molt bé, doncs llavors volem institucions pròpies. Volem que els nostres impostos serveixin per fer allò que ens cal per no ofegar-nos econòmicament. Si més no, volem comptar-nos per veure quants preferim institucions pròpies i quants es conformen en seguir depenent dels ministeris espanyols. I com es fa per comptar? Doncs es posa una urna i es compten els vots, com a qualsevol democràcia civilitzada. Qui es negui o impedeixi posar les urnes no es mereix cap dels dos adjectius: ni demòcrata ni civilitzat. Jo vull viure en un país que sí que ho sigui...

Enric Casulleras

Professor de la Universitat de Vic

ACTIVEM LA MAQUINÀRIA

Davant el nou repte d’haver estrenat Any Nou fa pocs dies, els empordanesos ens trobem davant de diverses qüestions. Per una banda, la nostra comarca continua patint la crisi que ha castigat durament a les famílies i a les empreses i encara que ha despullat una mica la recuperació, veient a partir de certes hores els carrers buits

i abduïts de gent, observant botigues, cinemes i locals buits, fins i tot molt sovint en cap de setmana, penso que encara no estem bé.

Un altre dels “termòmetres” és: *“Quanta gent va als bars i restaurants..?”*, *“Quanta gent es compra roba o sabates..?”*. Accions tan habituals com aquestes, ho veiem a diari fa anys..

Ara no. Ara, la vida als comerços es dona en els mesos forts d’estiu, quan ve la gent de les capitals i d’altres viles i pobles, en temps de vacances. I per això segurament, molta gent deu enyorar l’estiu i la calor, i no tan sols pels moments de platja i sol, sinó per l’abundància econòmica i veure amb ànim, les caixes una mica plenes.

Però els empordanesos també ens estem esforçant i estem treballant per aixecar el territori i els pobles i viles on vivim. Molts ajuntaments han iniciat polítiques de desenvolupament i

de promoció econòmica per ajudar a fer emergir les oportunitats per a la indústria i el comerç creant activitats a la població, i també s’estan fent esforços per recuperar el batec del teixit artesanal, un àmbit meravellós que penso, s’ha de seguir potenciant fent-lo créixer. Però la comarca som nosaltres, la gent, i de nosaltres depèn la força i la rapidesa amb què assolir-ho. L’Empordà ha de ser intel·ligent i treballar en sinergia entre tots per trobar la manera de reactivar, crear treball i vendre productes. Aquesta és a parer meu, la fórmula màgica que farà que a poc a poc recuperem la nostra dinàmica productiva, i incrementem el nostre poder adquisitiu amb el qual la maquinària es tornarà a reactivar.

Eva Sans

Cap de Recerca del Cercle Català d’Història

Contrapunt nadalenc

Lloc: Església de Sant Andreu de Pedrinyà, segle XI, veïnat del municipi de La Pera

Un pessebre solitari, mut, sense musiquetes, amagat entre murs romànics d'esquena a una carretera veïnal.

Un naixement recòndit sense pretensió, només el reclam d'una llum discreta ha atret uns passavolants de camins foscos i en calma.

Temps de temporal

El Mediterrani és un mar afable, amic. La seva veu en refregar la sorra o els còdols de la platja és sorda i suau. Potser per això quan aquest mar tan nostrat enfureix adquireix un magnetisme que ens atrau fins a la seva vora. Les onades embravides són un espectacle. Un exemple de caos. I és aquest caos, aquesta impossibilitat de previsió, allò que les fa tan atractives. Veure desaparèixer les roques que habitualment serveixen de talaia per les aus marines sota tones d'aigua un cop i un altre, màgicament, empeses per un vent que sentim al rostre, ens atrapa segons, minuts, temps indefinits. Els ulls fixos resseguint els arabescos dels blancalls que esdevenen del xoc de les onades amb els roquissars del nostre litoral. Cortines inverses d'aigua s'enfilen desafiant i que aviat són vençudes per la gravetat. Onades que espeteguen amb d'alçades inversemblants que esquitxen els rostres en gotetes ínfimes que el vent envola. Vells que observen i recorden. Joves i infants que se

sorprenen de l'autèntica força de la natura quan aquesta es desferma. Pescadors que maleeixen el temps perdut amb les barques amarrades. Dones de pescadors que respiren en veure a pares, marits o fills enterra. Tot és moll. La pluja és una incomoditat a la qual no estem acostumats. Hi ha rostres malhumorats.

I les platges pateixen. Les seves sorres parteixen de vacances hivernals. No retornaran fins a la primavera o, potser, senzillament no retornaran. La natura s'obsessiona en retornar la seva obra a la forma primigènia. La mà de l'home s'obstina a voler-la domesticar, a modificar, a humanitzar. Sorres on hi havia hagut sorres ara substituïdes per asfalt. Passejos creats per acostar els homes al mar destrossats, sense recordar que abans aquell espai era de la seva propietat. Espigons que com a línies en un paper volen separar les aigües per dominar-les. L'aigua vol i pot retornar on sempre havia es-

>>>

tat. Tot això és reclamat per Neptú quan enfurismat i en companyia d'Eol acorden recordar als humans que, ara per ara i malgrat allò que puguin pensar, l'aigua salada que cobreix 3 de les quatre parts de la Terra en forma de mars i oceans és aquell Déu desconegut a qui habitualment ningú rendeix tribut. Val a dir que ans al contrari.

“La natura s'obsessiona en retornar la seva obra a la forma primigènia”

Escoltar de nit la remor de les onades del mar sota el Far de Palamós amb els ull tancats, obrir-los i ob-

servar com trenquen i sobrepassen per sobre la roca de la Galera. Mirar un cop i un altre com les onades arriben, trenquen, reculen, xoquen, s'arremolinen, i dibuixen milers de traços inversemblants amb la seva escuma blanca, tristament il·luminada per una sòrdida llum groguenca d'alguna lluminària oblidada. Pensar en els vells temps quan mariners i pescadors no disposaven de la tècnica i es veien sorpresos a alta mar per una taborinada. Arrissar veles, armar els remos, mantenir-se al pare, córrer el temporal, encomanar-se a sants i verges, pregar perquè el calafat hagués enllestit bé la feina, servir l'arjau amb força amb la mirada fixa a aquell far a l'horitzó que

“El mar és un amic que pot esdevenir traïdor”

les onades fan desaparèixer i que cal retrobar per entrar a port. El mar és un amic que pot esdevenir traïdor. Fitar-lo des de la seguretat de la terra ferma durant una tempesta ens obliga a pensar que no som altra cosa que un animal més d'aquesta natura on tot neix, viu i mor. I què, davant d'aquelles muntanyes d'aigua en moviment, som, més aviat, poca cosa.

Jordi Salvador
@escenavegant

Onades del temporal (Foto: Ara.cat)

Fran Gutiérrez
Tel. 689 26 49 99

**Fran
Guti**

cescguti25@gmail.com

frangutierrezk

**CARICATURES
GRAFITIS
DIBUIXOS PER ENCÀRREC
PANCARTES
MERCHANDISING**

MUSEU DEL SURO DE PALAFRUGELL

MUSEU DE LA CIÈNCIA
I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

Especial Museu del Suro Palafrugell

Industrial. Es tracta d'un projecte en col·laboració de tres museus que formen part del Sistema Territorial del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mN-CTEC), en el que es treballa més enllà de les seves circumscripcions locals per poder oferir una visió integrada d'un període històric, la industrialització, que ha estat un dels més destacats de la nostra història contemporània de Catalunya.

La mostra va ser inaugurada el passat dissabte 21 de gener pel conseller de Cultura, Santi Vila, l'alcalde de Castelló d'Empúries, Salvi Güell i el regidor del Museu del Suro, Guillem Genover. Fins al diumenge 1 d'octubre es podrà visitar a l'Ecomuseu-Farinera i llavors viatjarà a la resta de museus que l'han produït: de novembre 2017 a març 2018 al Museu del Suro de Palafrugell i d'abril a novembre 2018 al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya de Terrassa.

Del mar fins a la muntanya, passant per la plana i els aspres, la industrialització de l'Empordà, entenent-lo com el conjunt de les dues comarques que avui el formen, va íntimament lligada a l'explotació

del seu sector primari. L'exposició proposa un recorregut pels diferents paisatges i les indústries que se'n deriven ja des del segle XVIII. Més enllà, es posen en relleu els dos models industrials diferenciats a l'Alt i al Baix Empordà: la Comarca del suro i el Centre comercial i industrial de Figueres.

A l'exposició, comissariada per Eusebi Casanelles, ex-director del mN-CTEC; i fruit de la recerca de prop de dos anys en el camp del patrimoni industrial empordanès, es pot copsar a través d'imatges, audiovisuals, objectes i maquetes la importància que la industrialització va tenir en aquest territori.

L'Empordà, que tothom percep com un territori agrícola i turístic i conegut per la seva anomenada Costa Brava, ha de revalorar el seu important passat industrial, ja que aquest ha modelat l'estructura de la seva societat i ha establert una cultura productiva, antecedent de les indústries punteres actuals. En aquest sentit, volem agrair al gran nombre d'institucions, particulars i empreses que han col·laborat i ens han cedit material per la mostra.

Eva Sans

S'INAUGURA L'EXPOSICIÓ ITINERANT "EMPORDÀ INDUSTRIAL" AMB LA PARTICIPACIÓ DEL MUSEU DEL SURO

Els museus Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries, Museu del Suro de Palafrugell i Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya han organitzat conjuntament l'exposició Empordà

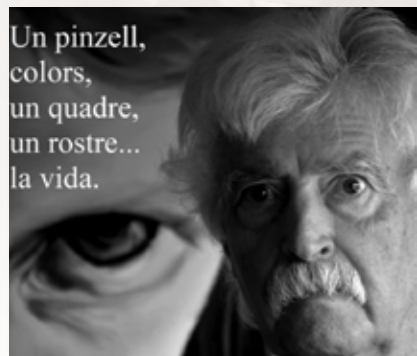
Cartell de l'exposició

Inauguració Empordà Industrial (Foto: Aj. de Castelló d'Empúries)

Exposició Empordà Industrial

EL MUSEU DEL SURO ACULL L'EXPOSICIÓ “(1) LA VIDA... PINTURA DE VÍCTOR DOLZ”

**UNA EXPOSICIÓ INAUGURADA
DIVENDRES DIA 27 DE GENER A
LA SALA MANUFACTURES DEL
MUSEU DEL SURO**

Dolz, guionista i autor de curtmetratges, escriptor i pintor explica que intenta pintar rostres humans coneguts, persones properes, que configuren la seva col·lació humana. Ha de conèixer l'ànima d'aquella persona per poder captar la seva interioritat i plasmar-la

a la tela. Un pintor inquietant, que ofereix una visió particular sobre la bellesa i la relativitat d'aquesta, així com el pas del temps.

Fugint de la representació en el sentit figuratiu, l'artista aborda la visió més expressionista donant un sentit imaginatiu al retrat, més enllà del decorativisme i la complaença.

Josep Martinell escriu sobre la pintura d'en Víctor: “Jo crec que un artista ha d'expressar les seves emocions amb mitjans emocionants. És essencial. (...) Dolz, malgrat el seu nom, rebutja la dolcesa d'una pintura massa bonica per inquietar-nos amb una pintura de presagis angoixants.”

L'estil pictòric de Dolz, ens recorda al pintor irlandès Francis Bacon,

donant a llum la part més amagada de l'ànima. També ens remet als clàssics com Goya, Solana, Soutine, entre d'altres.

Una visió íntima i personal de l'ésser humà, retratant la persona amb tots els seus matisos. Així és Víctor Dolz.

D'altra banda, de cara als pròxims mesos, s'està preparant una mostra conjunta entre Fundació Vila Casas, Biblioteca i Teatre Municipal sobre l'artista.

Aquesta exposició, organitzada pel Museu del Suro i l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Palafrugell, també comptarà amb la possibilitat de fer-hi visites i tallers per públic familiar i per centres educatius.

Exposició “Masó: interiors”

**MUSEU D'HISTÒRIA DE SANT FELIU DE GUÍXOLS FINS AL 30 D'ABRIL DE 2017.
ENTRADA GRATUÏTA.**

**RAFAEL MASÓ VA SER UN DELS
ARQUITECTES CATALANS MÉS DES-
TACATS DE PRINCIPIS DEL SEGLE
XX. MASÓ VA NÉIXER A GIRONA
EN UNA FAMÍLIA CONSERVADO-
RA, CATÒLICA, CATALANISTA I
IL·LUSTRADA I GRAN ADMIRADOR
D'ANTONI GAUDÍ.**

Recorregut per l'interior de nou habitatges dissenyats per l'arquitecte Rafael Masó Valentí (Girona, 1880-1935) entre 1907 i 1932. Aquesta panoràmica demostra que un dels aspectes més innovadors de l'obra de Masó va ser el seu concepte de disseny i decoració de la llar.

Masó veia la transformació dels interiors domèstics com un aspecte més de la identitat nacional, de la modernització i de l'europeïtzació de Catalunya que propugnava el Noucentisme. D'una banda, va introduir i adaptar als

seus interiors les idees dels dissenyadors més avançats d'Anglaterra, Àustria i Alemanya, i de l'altra, va integrar-hi les aportacions de tot un grup d'artesans i artistes de les comarques de Girona, que va saber donar forma als mobles, els vitralls, els esgrafiats, la forja i la ceràmica que ell dibuixava.

Com eren aquests interiors noucentistes? En la concepció dels espais hi domina la voluntat de portar la llum natural indirecta a tot arreu, matisada i filtrada, per la qual cosa abunden les transparències dels vidres emplomats i les cortinetes. La ceràmica vidriada és l'altra gran protagonista, perquè facilita la iridescència i els reflexos de la llum natural, i sovint era un material de transició entre l'exterior i l'interior. Masó va aconseguir el confort auster, la sensació d'ordre i la unitat visual que buscava gràcies a la geometria, i especialment a la combinació de la línia recta i la trama formada per petits quadres o rectangles, només alterats per les corbes subtils de l'arc d'inflexió i de l'el·lipse. El cromatisme és un altre factor decisiu en la cohesió dels seus interiors, gràcies a la convergència de tonalitats entre els diferents materials. Dins d'aquesta unitat, sovint hi introduïa lleus notes de contrast, en cortines, vitralls o petits objectes decoratius. El resultat, per tant, eren uns interiors harmònics, amb atenció al detall, refinament i finesa.

L'exposició també permet veure l'abast territorial de les obres de Masó, ja que aquestes cases són a Girona, Sant Feliu de Guíxols, Olot, Torroella de Montgrí i l'Estartit. Així doncs, també mostra qui eren els clients i per què van acceptar les propostes modernes de l'arquitecte.

Comissariat: Jordi Falgàs, director de la Fundació Rafael Masó
Reproduccions fotogràfiques: Jordi Puig

Producció: Fundació Rafael Masó, Museu d'Història de Girona, Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols, Museu de la Garrotxa d'Olot i Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí.

Amb el suport de: Ajuntament de Girona, Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, Ajuntament d'Olot, Ajuntament de Torroella de Montgrí - l'Estartit, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Girona, Institut Ramon Muntaner, Fundació Vila Casas i el celler Vinyes dels Aspres.

Espai Masó

Aires de tramuntana

YOUTUBERS

Joaquim Ullan

Com a bon amant de les noves tecnologies i de les xarxes socials que sóc, he de dir que darrerament quedo perplex per les autèntiques animalades que trobo per aquesta xarxa de Déu. Què som capaços de fer per unes quantes visites més al nostre canal de YouTube, per exemple?

Després de la polèmica de fa unes setmanes d'un famós youtuber per anomenar "caranchoa" a un repartidor qualsevol, ara ha aparegut un nou youtuber, que s'ha dedicat en un vídeo a donar galetes de la marca Oreo, farcides

de pasta de dents, a un pobre rodamón. Em venen dues preguntes al cap: Quina quantitat de matèria gris té aquest personatge?, i és tan incontrolable la xarxa que no ens permet evitar aquest tipus d'abusos?

Com pretenem que es pugui prendre seriosament aquesta "suposada" nova professió quan hi apareixen aquest tipus de vídeos? Aquest personatge no només no va tenir en compte les repercussions que podia tenir per al rodamón ingerir una gran quantitat de pasta de dents, sinó que al final del vídeo encara ens fulmina una mica més dient-nos que realment creia que l'havia ajudat:

"Així es rentarà una mica les dents, que segur porta sense rentar-se-les des que es va fer pobre". Pujar vídeos a YouTube comporta una gran responsabilitat, sobretot quan tens un canal important com és el de l'energumen d'aquest cas. Els nens més petits o els irresponsables que repoblen aquest món poden tractar d'imitar-te. De ben segur que ho faran

AIXÒ D'ESPANYA, NO VA BÉ!

Joaquim Ullan

L'estat normal d'aquells que segueixen d'una manera o una altra el món de la política a Espanya, és el de la perplexitat. Amb la retirada de la versió castellana del web de la Casa Blanca (USA) després de l'ordre donada pel seu nou inquilí, en Donald Trump, apareix la gran Susana Díaz mostrant la seva queixa per tan enorme greuge realitzat a la segona llengua del país nord-americà. Evidentment, no va trigar gaire estona a recordar-li més d'una persona, que exactament això, és el que fa el go-

vern espanyol amb el català al web de La Moncloa, menystenir-lo al crear la divisió amb el valencià.

Posteriorment apareix el Sr. Rajoy per dir-nos que la conferència del MHP Puigdemont a Brussel·les ha estat un total fracàs i que ha rebut el tracte "que es mereixia". El curiós del cas és que en el moment de dir aquestes paraules, l'esmentada conferència encara no s'havia celebrat. Fantàstic, tot i que no és cap novetat venint de qui ve.

Per tancar aquesta col·lecció, el Sr. Millo. Ah, el Sr. Millo! Ens diu que valdria més que Puigdemont es gastés els diners amb més ambulàncies destina-

des a urgències pediàtriques i no pas en conferències a l'estranger. En Millo pretenia explicar-nos que érem a la cua d'Espanya en aquesta qüestió. És clar, hores més tard, resposta del conseller de sanitat: Catalunya és l'única comunitat a Espanya que disposa d'aquest tipus d'ambulàncies. Sincerament, crec que això d'Espanya, no va bé!

NO HO DUBTIS:
MILLOR DIFUSIÓ
AL MILLOR PREU.

PUBLICA LA TEVA PUBLICITAT
AQUÍ!

Contacta amb nosaltres:
619 579 870 // 690 381 496 • redaccio@elfardelemporda.cat

Sant Feliu de Guíxols

L'AJUTAMENT PLANTEJA LA REFORMA DEL CARRER COLOM

L'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols arranja el carrer de Cristòfol Colom, a l'entrada de la zona portuària, amb un cost de 116.681,89 euros (iva inclòs). S'ha adjudicat a l'empresa Obras y Pavimentos Brossa SA, i tindrà una durada d'execució d'uns dos mesos des de l'inici d'obres.

En aquest carrer s'hi farà una intervenció integral de millora, que té diferents elements bàsics: d'una banda s'eixamplaran les voreres a banda i banda del carrer. Val a dir que les voreres quedaran a la mateixa alçada de la via per on circulen els cotxes.

La part destinada a circulació quedarà una mica més estreta, amb l'objectiu

de fer que els vehicles no puguin tenir velocitats elevades en una zona considerada sensible i estratègica per les diferents funcions que té (punt d'entrada al port, zona de serveis, accés a Sant Pol, entrada a esdeveniments com el Festival de la Porta Ferrada, accés a l'aparcament del Tennis...)

A banda d'eixamplar voreres i reduir la part destinada a cotxes, s'eliminaran les jardineres existents i queda tot a un sol pla.

Per aconseguir aquest efecte, a banda i banda del carrer (a la zona del petit giratori i a la part de davant la sala de festes) hi haurà un petit pendent, d'uns quinze centímetres, que anivellarà tota la zona de forma uniforme.

Una altra de les millores evidents serà la implantació d'unes planxes de material 'corten', alumini oxidat, que embelliran la zona i a més d'un efecte més ornamental asseguraran que no hi pu-

gui haver danys si es produeixen desprendiments de pedres o sorra del turó dels Guíxols.

Val a dir que, si bé aquestes obres s'executaran els dos primers mesos del 2017, no entorpiran en absolut la celebració d'activitats programades com la Rua de Carnaval de Diumenge, que té el seu punt d'origen en el mateix port. Aquesta serà la primera de les inversions que es farà al carrer Colom i l'assumeix íntegrament l'Ajuntament.

També convé saber, però, que en vindran d'altres, en aquest cas promogudes des de Ports de la Generalitat, com una intervenció de millora, condicionament i posada al dia en l'entorn del que es coneix com a Nàutic Vell, cosa que permetrà tractar aquest àmbit urbanístic com una unitat en si mateixa.

"Millores al carrer Cristòfor Colom"

Palamós

"Jornada de conscienciació víctimes de l'holocaust"

PALAMÓS FOMENTA LA CONSCIÈNCIA PER LA PAU ENTRE ELS ESTUDIANTS DE BATXILLERAT EN EL DIA INTERNACIONAL DE COMMEMORACIÓ DE LES VÍCTIMES DE L'HOLOCAUST

Amb aquesta conferència adreçada als estudiants es vol contribuir a fer pedagogia sobre la Pau des del coneixement de la història.

Amb aquest objectiu s'ha organitzat xerrada sobre el context que va conduir republicans catalans i espanyols, exiliats al final de la Guerra Civil Espanyola, a la persecució nazi, i a ser-ne les víctimes en els camps de concentració. La conferència ha tingut lloc al teatre La Gorga i ha estat a càrrec de Jordi Gaitx, investigador especialitzat en els camins de l'exili, i en temes relacionats amb el patrimoni, el paisatge i la història social del s.XX. L'acte també ha comptat amb la participació d'Ariadna Soler, descendent d'un palamosí mort a Mauthausen l'any 1943. Amb aquesta proposta Palamós vol contribuir a fer pedagogia entre els més joves sobre la Pau des del coneixement de la història.

Fomentant consciència

L'Ajuntament de Palamós, mitjançant l'Àrea d'Ensenyament i del Servei d'Arxiu Municipal, fomenta la consciència per la pau entre els estudiants de batxillerat amb motiu del Dia Internacional de Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust, que va tenir lloc el passat divendres 27 de gener. Més de 150 joves estudiants de batxillerat de Palamós, alumnes de l'Institut

de la vila i de l'escola Vedruna, han participat d'aquesta proposta que promou al municipi una activitat que recorda les víctimes de l'Holocaust i el passat històric del país a través del coneixement de l'itinerari que van patir catalans, entre els quals alguns palamosins, durant l'exili, camí que els va portar a ser víctimes de l'Holocaust. L'acte va consistir en una conferència sobre el context que va conduir republicans catalans i espanyols, exiliats al final de la Guerra Civil Espanyola, a la persecució nazi, i a ser-ne les víctimes en els camps de concentració.

Conferència a càrrec de l'investigador Jordi Gaitx

La xerrada va anar a càrrec de Jordi Gaitx, investigador especialitzat en els camins de l'exili, en temes relacionats amb el patrimoni, el paisatge i la història social del s.XX. És professor en el departament d'Història i Història de l'Art de la Universitat de Girona, assessor i col·laborador del Grup de Recerca Història, Memòria, Identitats, de la UdG, i arxiver de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro. L'acte també ha comptat amb el testimoni d'Ariadna Soler, descendent d'un palamosí mort a Mauthausen el 1943.

"Beach Polo"

LA BADIA DE PALAMÓS ACOLLIRÀ AQUEST ESTIU EL PRIMER BIWPA BEACH POLO TOURNAMENT

Aquesta prova esportiva tindrà lloc els dies 1, 2 i 3 de setembre del 2017 a la platja Gran de Palamós organitzada

per Biwpa (Barcelona International Water Polo Academy) amb el suport de l'Ajuntament de Palamós. El Biwpa Beach Polo Tournament es celebrarà per primera vegada en aigües de la Costa Brava. L'organització muntarà un camp de joc dins l'espai marítim de la platja Gran així com un village per a tots els aficionats a on es realitzaran activitats paral·leles a la competició. Es preveu la participació d'equips d'arreu del món, convertint el Biwpa Beach Polo Tournament amb una competició internacional.

Palamós segueix fomentant l'organització d'activitats esportives de relleu com un dels elements destacats en la dinamització de la vila, incentivant aquelles disciplines que donen protagonisme principalment a l'àmbit marítim o nàutic.

Amb aquest objectiu el municipi acollirà aquest estiu el primer Torneig Internacional de Beach Polo que tindrà lloc a la badia de Palamós els dies 1, 2 i 3 de setembre de 2017, organitzat per Biwpa (Barcelona International Water Polo Academy) amb el suport de l'Ajuntament de Palamós.

Torneig i village a la platja Gran

Els partits del torneig es disputaran en un espai a l'aigua, a pocs metres de distància de la platja Gran, facilitant d'aquesta manera un seguiment còmode de cada partit per part del públic assistent i fent molt més espectacular l'activitat. L'espai de joc s'habilitarà especialment amb boies i porteries que se situaran davant la platja.

L'organització també ubicarà un *village* del torneig a la platja Gran, on es realit-

zaran activitats paral·leles adreçades al públic visitant, i pensades especialment per a la participació dels més joves.

Es preveu la participació d'equips d'arreu del món, convertint el *Biwpa Beach Polo Tournament* amb una competició internacional. Les inscripcions per a poder participar en el torneig ja s'han obert i es poden formalitzar mitjançant el **web de Biwpa** (www.biwpa.com).

El beach polo, dinàmic i atractiu pels espectadors

L'esport del beach polo és una adaptació del waterpolo convencional, però en aquest cas més dinàmic i atractiu pels espectadors.

L'espai de joc del beach polo és més reduït (15 m x 11,5 m) respecte a l'habitual (30 m x 20 m), per això només juguen 4 jugadors i el porter i el joc se centra molt més en l'atac.

A més a més la represa després de

gol es fa des de la mateixa porteria per evitar interrupcions i seguir amb l'espectacle i l'intercanvi de gols.

Totes aquestes adaptacions generen una acció i una espectacularitat que el fan ideal per a l'entreteniment del públic convertint-lo en una modalitat més atractiva encara.

Calonge-Sant Antoni

UN TOTAL DE 109 ESCOLARS REBEN L'AJUT PER LLIBRES QUE CONCEDEIX L'AJUNTAMENT DE CALONGE

En total s'han destinat 6.345 € a ajuts per la compra de llibres de text i material escolar entre les escoles del municipi i l'institut.

L'Ajuntament de Calonge va concedir el curs passat un total de 6.345 € en ajuts per llibres de text a les famílies amb alumnes escolaritzats al municipi. Aquest import s'ha destinat a ajudar a les famílies de 109 alumnes de les Escoles Pere Rosselló, La Sínia, Llevantí de Mar i l'Institut Puig Cargol. Aquestes xifres representen que gairebé un 9% dels alumnes s'han pogut beneficiar d'aquest ajut desti-

nat a llibres de text i material escolar que s'adreça a famílies en situacions econòmiques desfavorides i amb fills escolaritzats entre el primer curs de primària i quart d'ESO. En el cas de l'Escola Pere Rosselló gairebé un 14% dels alumnes han sol·licitat aquest ajut, un 13% de l'Escola Llevantí de Mar, gairebé un 7% de l'Institut Puig Cargol i un 3% de l'Escola La Sínia. Els ajuts per llibres i material escolar son gestionats per l'Àrea d'Ensenyament de l'Ajuntament, en coordinació amb la de Serveis Socials.

Els ajuts

El Ple de l'Ajuntament de Calonge va aprovar a mitjans de l'any passat les bases que regulen la concessió d'aquests ajuts per a famílies amb fills en edat d'escolarització obligatòria. Amb aquestes bases l'Ajuntament de Calonge establia els criteris per adjudicar les ajudes i preveia un ajut de 60€ per alumne, sempre que es compleixin uns determinats criteris. L'objectiu

de l'Ajuntament era que aquest tipus d'ajuts arribessin a les famílies que ho necessiten, per això es va optar per establir uns criteris concrets en lloc d'oferir un ajut universal com s'havia fet anteriorment.

Els ajuts per a l'adquisició de llibres de text i material escolar s'adrecen a alumnes escolaritzats en qualsevol dels cursos de l'etapa d'escolarització obligatòria, que estiguin empadronats al municipi amb una antiguitat mínima de 6 mesos i que s'acullin als programes de socialització de llibres de text. Un altre dels condicionants és no superar el llindar màxim de renda establert a les bases, que se situa en una escala que va des dels 13.451,60 € per a famílies de 2 membres, fins als 25.451,60 € per a famílies de 10 membres. Aquests ajuts són compatibles amb qualsevol altre ajut que es pugui rebre per la mateixa finalitat d'altres entitats públiques o privades, si bé en cap cas la suma dels ajuts pot superar el cost de la despesa dels llibres.

"L'alcalde signant el decret"

L'ALCALDE DE CALONGE SIGNA EL DECRET PER- QUÈ EL MUNICIPI ES DIGUI "CALONGE-SANT ANTONI"

L'alcalde de Calonge, Jordi Soler, ha signat aquest matí el decret d'inici de l'expedient de canvi de nom del muni-

cipi de Calonge, amb la proposta que passi a dir-se Calonge – Sant Antoni. D'aquesta manera s'inicia el tràmit que ha de portar a aquest municipi a incloure el topònim de Sant Antoni en la seva denominació oficial. Soler ha explicat que "ara es donen les circumstàncies per iniciar aquest expedient de canvi de nom del municipi per convertir-lo en municipi de Calonge – Sant Antoni" i ha afegit que "la realitat social, humana i econòmica fa que en aquests moments sigui lògic que es completi el nom del municipi amb els dos nuclis".

L'objectiu del canvi de nom és reconèixer la realitat actual del municipi, una realitat en la qual hi ha dos grans nuclis de població i que fins avui no està recollida en el nom oficial. Ara, amb l'inici de l'expedient de canvi de nom, comença el camí per normalitzar una situació que de fet ja existeix i que ha

de servir per integrar dins de la denominació del municipi les diferents sensibilitats que hi conviuen.

Un cop signat el decret d'inici de l'expedient de canvi de nom, el tràmit que se seguirà serà l'exposició pública, i posteriorment es resoldran les al·legacions i el Ple votarà la proposta, que requereix majoria absoluta del nombre legal dels seus membres per ser aprovada. Aquest acord serà enviat al Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, que el remetrà a l'Institut d'Estudis Catalans per tal que aquest emeti un informe en el termini de dos mesos sobre la denominació proposada per l'ajuntament, i sobre si aquesta s'adiu amb la toponímia catalana, si hi ha incorreccions lingüístiques o si hi pot haver confusió amb la denominació d'un altre municipi.

Taller AVINGUDA

**REPARACIÓ I
MANTENIMENT
DE L'AUTOMÒBIL**

**CÀRREGA DE L'AIRE
CONDICIONAT**

Ctra. Palamós a Calonge - Av. de Catalunya, 1
17252 St. Antoni de Calonge (Girona) -
talleravinguda@gmail.com - T./F 972 65 10 34

OCELLERIA LA SELVA

FRANCESC GUTIÉRREZ

TEL: 629764936

C/ Verge del carme n.º 6

17230 Palamós

MASCOTES, ACCESSORIS, ALIMENTACIÓ

20% Dte

SAC DE PINSO

ROYAL CANIN DE

8, 10, 12, 15 KG

PER A GAT I GOS

GAMA ALTA

10% Dte.

Platja d'Aro

PREMI PANORAMA PLATJA D'ARO-COSTA BRAVA
Festival de Cinema Independent de Barcelona
L'Alternativa

El llargmetratge *El Monstruo en la Piedra*, dirigit pel barceloní Ignasi Duarte és el film guanyador, de la segona edició del premi Panorama Platja d'Aro-Costa Brava, en el marc del 23è Festival de Cinema Independent de Barcelona L'Alternativa (web). El guardó consisteix en una estada d'una setmana a Castell-Platja d'Aro i S'Agaró -de la que està gaudint aquests dies- perquè el creador pugui conèixer l'entorn del municipi i gaudir d'un temps per a la reflexió creativa, i perquè l'experiència pugui donar lloc a realitzar-hi un futur projecte.

El guardó, que en la primera edició va assolir la directora cordovesa Pilar Monsell amb *Àfrica 815* -va néixer de la mà del Patronat de Turisme Costa

Brava Girona i l'Ajuntament amb la voluntat de promoure la creació de produccions cinematogràfiques a les comarques de Girona i de potenciar els espais i les localitats de la demarcació com a plató de cinema per l'impacte econòmic i promocional que les produccions cinematogràfiques i televisives generen a la demarcació.

Simultàniament, l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro està integrat a la Catalunya Film Commission de l'Institut Català de les Empreses Culturals de la Generalitat de Catalunya que promou entre el sector audiovisual els rodatges a tot Catalunya i l'estímul i la consolidació de la indústria cinematogràfica i audiovisual catalana i els serveis que se'n deriven a tot el territori.

Santa Cristina d'Aro

SERVEI INFORMACIÓ I MEDIACIÓ FAMILIAR

Dimarts 24 de gener es va inaugurar un Nou servei municipal: El Servei d'Informació i Mediació Familiar de Santa Cristina d'Aro.

Des del Punt d'Igualtat de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro s'ofereixen entre altres, diferents serveis d'atenció a les famílies:

- Servei d'Orientació Familiar
- Espai Nadó i Espai Familiar
- Servei d'atenció psicològica
- Tallers, xerrades i cursos dirigits a famílies

En aquest context s'ha detectat la necessitat d'ampliar l'oferta de recursos municipals amb un nou servei que permeti donar resposta a les famílies que es troben en situacions de conflicte i requereixen suport i acompanyament extern per tal de poder dialogar i trobar solucions als seus problemes.

El nou *Servei d'Informació i Mediació Familiar de Santa Cristina d'Aro* serà gratuït i va dirigit a les famílies cristinenques que tenen algun conflicte relacionat amb:

- La cura d'avis/es o persones dependents
- Intergeneracionals: relacions entre pares, mares, fills/es, avis...
- Separacions o divorcis i tot el que això implica.
- Herències i la gestió entre els membres d'una mateixa família

Negocis familiars:

Aquest serà un servei on es treballarà a partir de la mediació (dos professionals junts mediaran en els conflictes familiars) i des d'un enfocament sistèmic. Cal dir que és el primer servei municipal d'aquestes característiques a les comarques gironines i per tant, l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro esdevé una vegada més pionera i innovadora pel que fa a serveis d'atenció a les persones.

Destacar que darrere d'un conflicte familiar sovint hi ha terceres persones, moltes vegades menors o persones grans, que pateixen els efectes devastadors d'aquests igual o més que les persones enfrontades. Només hem de pensar en se-

paracions o divorcis mal gestionats on els infants pateixen i molt. És per això que pensem que un servei d'aquestes característiques pot arribar a tenir un elevat impacte i esdevenir clau en un territori.

La mediació familiar permet a les famílies de trobar solucions consensuades als seus problemes i a la vegada, ofereix l'oportunitat de mostrar als fills i filles (o sigui a les futures generacions) vies pacífiques de resolució de conflictes.

Els conflictes formen part de la vida humana. Tots tenim conflictes, els conflictes estan presents en la vida quotidiana de les persones i és que som sers sociables i com a tals és totalment normal i necessari que tinguem conflictes. La diferència està en *com ens enfrontem* a aquests conflictes, com hi donem resposta. Ens hi podem enfrontar de forma negativa, amb ràbia, discussions, baralles, guerres...o bé, de forma positiva i pacífica, dialogant i cercant acords positius per totes les parts.

I és això el que precisament busca la Mediació. Facilitar que les persones que es troben en un conflicte i tenen dificultats puguin *comunicar-se i dialogar pacíficament* i tinguin un espai lliure d'agressions i de retrets, un espai on una persona externa, un professional de la mediació, els ajudi a restablir aquesta comunicació.

Les persones interessades poden sol·licitar una mediació familiar dirigint-se al Punt d'Igualtat de Santa Cristina d'Aro.

Forallac

"L'ajuntament de Forallac"

L'AJUNTAMENT DE FORALLAC ENCARREGA LA REDACCIÓ D'UN PLA LOCAL DE JOVENTUT

L'Ajuntament de Forallac ha signat un conveni amb el Consell Comarcal del Baix Empordà i els municipis de Mont-ras i Vall-llobrega, per acollir-se al Projecte de tècnic compartit de Joventut i poder planificar accions i recursos pels i amb els joves del municipi. Fruit d'aquest acord, ja s'ha iniciat la redacció del Pla Local de Joventut, un document marc que dibuixarà les línies de treball al municipi durant els anys 2017, 2018 i 2019. També es dissenyarà el projecte anual, que permetrà desenvolupar, amb més concreció, allò que s'estableix al pla.

Com a pas previ a la definició de propostes, es farà una diagnosi de la si-

tuació actual, a partir de l'anàlisi de la realitat juvenil i dels recursos de què disposa el municipi. En aquesta fase es vol determinar quin és el perfil de jove del municipi i quins són els seus interessos i preocupacions (habitatge, ocupació, formació, lleure, salut, mobilitat, etc.).

La fase de diagnosi combinarà tècniques de recerca quantitatives (fonts de dades primàries i secundàries) i qualitatives (enquestes). Tot aquest treball es vol desenvolupar des de la proximitat i comptant amb la màxima implicació dels joves. En aquest sentit, properament informarem de com participar en la recollida d'informació que ha de dotar de contingut tot aquest

projecte. Núria Lagranya, regidora de Joventut, assegura que «la redacció del pla i la millora de les condicions dels joves de Forallac és una prioritat per a l'Ajuntament, que es vol abordar amb el màxim rigor i coneixements tècnics i teòrics possibles». Recorda, també, que «ha de ser una eina de present, però també de futur per a donar força i coherència, interna i externa, a totes les actuacions que es portin a terme». En aquest sentit, el pla, en si mateix, també serà una font de dinamització, perquè mobilitzarà els joves en la diagnosi i l'elaboració de propostes i perquè crearà vies de comunicació entre el col·lectiu jove i el consistori. Així doncs, la regidora insisteix que un dels objectius del Pla Local de Joventut de Forallac és que els joves hi tinguin un paper principal perquè se'l sentin seu i pugui donar resposta a les seves inquietuds.

Lourdes Fernández Floriach (Lula) Naturopatia - Estètica - Massatges

- Massatge Terapèutic
- Massatge Ayurveda
- Reflexologia podal
- Drenatge limfàtic
- Mestratge de Reiki
- Flors de Bach

Tel. 669 65 82 81

arribalula333@yahoo.es

La Bisbal d'Empordà

31 JOVES VOLUNTARIS PARTICIPEN AL PROJECTE "APADRINAR UN AVI" DE CÀRITAS A LA BISBAL

Un any més, alguns alumnes dels instituts de la Bisbal participen al projecte 'Apadrinar un avi', de Càritas. La iniciativa posa en relació joves estudiants

i persones grans que viuen en centres residencials amb la finalitat de fomentar la relació intergeneracional a través de les visites dels joves al centre.

Així, aquest any a la Bisbal hi participen un total de 31 joves, cinc dels quals continuen l'experiència del curs passat. Tots ells faran visites setmanals a les persones grans de la Residència Geriàtrica Municipal Zoilo Feliu fins a final de curs.

Torroella de Montgrí-L'Estartit

"Xarxa Natura 2000"

EL LIFE PLETERA DESPLAÇARÀ LA LÍNIA ELÈCTRICA DE LA MARESMA RECUPERADA PER REDUIR-NE L'IMPACTE VISUAL I L'AFECTACIÓ A LES AUS

El projecte Life Plectera desplaçarà la línia elèctrica de mitja tensió de l'antiga urbanització fora de l'àmbit de la maresma recuperada i la substituirà per una de nova, soterrada en tot el seu traçat, que vorejarà el límit de la Xarxa Natura 2000. L'objectiu és reduir-ne el seu impacte paisatgístic i l'afectació negativa que pot tenir sobre les aus. Es tracta d'una actuació que no estava prevista ni pressupostada en el projecte inicial, però que es podrà tirar endavant gràcies als estalvis que

s'han generat durant la fase de desurbanització i creació de les noves llacunes.

La regidora de Medi Ambient de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, Sandra Bartomeus, ha precisat que «inicialment es preveia una petita adaptació dels serveis elèctrics de l'antiga urbanització, però amb aquesta nova actuació projectada, de més abast, es podrà retirar totalment la línia de l'àmbit del Life Plectera. A banda de disminuir l'impacte visual en un entorn d'elevat valor natural i paisatgístic, s'evitarà que les aus puguin patir accidents, un aspecte molt important a tenir en compte, ja que la recuperació de les maresmes portarà associat, com ja s'ha constatat, un increment d'aus a la zona.»

El pressupost previst per a aquests treballs de desurbanització i creació de llacunes del Life Plectera era d'1,3 milions d'euros, però finalment ha estat sensiblement inferior per dos motius. Per una banda, s'han obtingut estalvis en la gestió dels residus i les terres. A més, el nombre d'hores destinat als treballs de desurbanització i creació de llacunes també ha estat inferior gràcies a les bones condicions meteorològiques (poca precipitació) de l'any passat, fet que va permetre treballar pràcticament sense interrupcions en un entorn molt sensible a les pluges. Aquestes dues circumstàncies han permès generar al voltant de 180.000 euros, que es destinaran a finançar el

desmantellament, desplaçament i soterrament de la línia de mitja tensió que connecta les subestacions de Palafrugell i Bellcaire.

Per poder destinar l'estalvi a aquesta nova actuació, els responsables del Life Plectera han hagut de demanar autorització a la Comissió Europea, ja que aporta el 75% del finançament del Life Plectera i ha d'aprovar qualsevol canvi de destinació dels fons. L'informe de la Comissió Europea ha estat positiu i en aquests moments la companyia Fecsa Endesa ja està elaborant el projecte tècnic de desmantellament de l'actual instal·lació elèctrica i soterrament de la nova. Es preveu iniciar els treballs abans de Setmana Santa, per tenir-los enllestits abans de l'estiu. Els executarà l'empresa pública Tragsa, que és soci del projecte i ha estat l'encarregada de la fase de desurbanització i creació de noves llacunes.

Actualment, la línia de la Plectera té un traçat d'1,5 km i connecta les cases de la urbanització amb alguns masos més a l'interior i amb la zona del marge dret de la Gola del riu Ter. Discorre soterrada per la part on hi ha asfaltat el carrer i a l'alçada del camí Fondo, continua en format aeri fins a creuar el riu Ter. La proposta passa per la retirada de tota la línia dins l'àmbit de la Plectera, tant la soterrada com l'aèria, de manera que el traçat es farà de forma subterrània resseguint tot el perímetre de la Xarxa natura 2000, que coincideix amb els camins de la Caminassa

"Projecte Life Pletera"

i el camí de la Gola. Es preveu que la nova instal·lació tingui un traçat aproximat de 2,4 km.

Pograma Life

Life Pletera és l'acrònim del projecte «Desurbanització y recuperació de la funcionalitat ecològica en els sistemes costaners de la Pletera (LIFE13 NAT/ES/001001)». És un projecte subven-

cionat pel programa Life, l'instrument financer de la Comissió Europea per a la preservació del medi ambient a Europa. El Life Pletera té un pressupost de 2.528.148 euros, el 75% dels quals (1.896.111) estan aportats pel programa Life. La resta l'aporten l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, com a beneficiari del projecte; el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i

el Baix Ter, la Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis de la Universitat de Girona (UdG) i l'empresa pública Tragsa, com a socis. També compta amb el suport, com a cofinancadors, de la Diputació de Girona, i del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, a través de la Fundación Biodiversidad.

"Recuperació de la zona"

L'Empordanet rialler

Suggeriments des de la Llibreria Cercle Català d'Història

GENT QUE HA FET HISTÒRIA

De Carles Bastons i Montserrat Bastons,
Ed. Base, 2015

A 300 anys de la Guerra de Successió i a 100 de la Mancomunitat, Gent que ha fet història neix amb la voluntat de retre homenatge a personatges que, des de les vuit comarques gironines, han contribuït a forjar una nació amb identitat pròpia i l'han projectat arreu del món. Gironins ja traspassats (uns consagrats, altres no tant) que són un referent a casa nostra i arreu del món, en l'art, la religió, la medicina, la ciència, el periodisme, la política i l'esport. Albéniz, Cambó, Xavier Cugat, Dalí, Espriu, Irla, Jubany, Monturiol, Pallach, Pla, Rahola, Sobrequés, Modest Prats, Vicens Vives, Tito Vilanova i Xargay són només alguns dels noms que apareixen en aquesta obra, que recull les seves biografies, així com també anècdotes i curiositats.

Carles Bastons i Vivanco (Figueres, 1945). Catedràtic d'institut (Llengua i Literatura) i doctor en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona. Autor de: Catalunya en la literatura castellana (amb el Dr. Joan Estruch, 1997); Castella en la literatura (amb el Dr. Lluís Busquets, 2002); Castilla y Catalunya frente a frente (amb el Dr. Lluís Busquets, 2003).

Montserrat Bastons i Garcia (Sant Feliu de Pallerols, 1986). Llicenciada en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona (2009) i graduada en Filologia Catalana per la mateixa universitat. Autora de: Bocins de vida (2004), Llàgrimes verdes (2006) i Camí de la veu (2008).

LA DEMOCRÀCIA CAPTIVA

De Pau Miserachs,
Ed. Llibres de l'Índex

Pau Miserachs, en clau de confessió del seu pensament, fa un exercici crític de lliure opinió de la política catalana i espanyola des de l'octubre del 2015, quan es va constituir el nou Parlament de Catalunya. L'autor fa un recorregut pels sentiments contradictoris de la ciutadania i la voluntat política de construir la República Catalana davant el Front Nacional creat contra els drets i llibertats de Catalunya.

Miserachs denuncia la manca de neutralitat de la Monarquia la qual s'ha pronunciat per la unitat obligatòria, mentre el govern espanyol intenta convertir Catalunya en una Comunitat dependent financera-ment de l'Estat. Va pronosticar que en les eleccions del 26J tornaria a guanyar la dreta espanyola. Pau Miserachs se segueix pronunciant pel referèndum d'autodeterminació convocat pel Parlament de Catalunya, d'acord amb el Dret de les Nacions Unides que és supranacional i està per damunt de la Constitució de l'Estat espanyol, com a solució per resoldre el conflicte i obtenir legitimitat internacional pel procés!

Pau Miserachs Sala: És advocat però també ha dedicat moltes hores de la seva vida a la política. Abans de La democràcia captiva ha publicat en els últims anys Ni república ni democràcia. De la transició a la indignació, Democràcia pots enlaire; La llei contra el poble, Estudios sobre la propiedad intelectual y la sociedad de la información; Entre la ley y la utopia, i L'estat contra la democràcia.

BONASTRUC, EL JUEU

De Miquel Fañanàs,
Ed. Grup62

Un dia calorós de l'any 1202, el nen Mossé ben Nahman es va veure obligat a presenciar com cremaven viu l'amic del seu pare, el també jueu Jafudà ben Rovén. Aquesta terrible experiència marcarà la vida de qui més endavant serà conegut pel nom cristià de Bonastruc ça Porta. El rabí, cabalista, filòsof i metge gironí, mantindrà una relació especial amb el rei Jaume I fins al punt que aquest li demanarà que sigui el defensor de les tesis religioses hebrees a la Disputa de Barcelona, on tindrà com a contrincants el convers Pau Cristià i el frare dominic Raimon de Penyaforat. Les guerres contra els sarraïns, la conquesta de Mallorca i de València, els matrimonis del rei i les seves amants, els greus enfrontaments i els assalts als Calls jueus per part de cristians exaltats, la violència desfermada i les intrigues que emergeixen del Palau episcopal, són episodis que van dibuixant un complex mosaic de poders i conxorxes que tenen Bonastruc com a protagonista actiu d'un temps i d'un país que s'està fent a cop de conquestes, dominis i influències.

Miquel Fañanàs (Girona, 1948). Periodista i escriptor, ha publicat llibres com: "Susqueda i altres narracions", "Assassinat a la Missa del Gall", "Dies Irae", "A tant la peça", "El secret de l'arxiu", "L'Any de la Serp", "Cavall de batalla", "Diari de les Revelacions", "L'enigma de les Revelacions", "L'enigma de la Torà", "La pedra màgica", "Un cadàver a Charing Cross", "On és el tigre?", "El complot dels pinzells", "Un bon dia per matar, un bon dia per morir", i "La roca del Corb".

Burruezo: una lluita per la destrucció de les tenebres

Pedro Burruezo, el músic místic i ecologista establert a Sant Feliu. (FILMOTECH)

Pedro Burruezo, ganxó d'adopció, és un músic gens amic de les etiquetes. Quan canta, toca i comparteix escenari amb altres artistes, sap que està explicant la seva concepció del món a aquell qui l'escolta. Burruezo es resumeix en tres eixos: música, ecologia i espiritualitat, tres entitats fortament lligades i que conformen la seva essència. Ha actuat a espais diversos de l'estat i també a països ben llunyans, com Turquia o el Sudan. Format en comunicació, ja als anys 80, després d'iniciar-se al món musical en diversos grups, es consolida amb la banda Claustrofobia, amb set discos a les esquenes. El 2006 sorgeix el tàndem Burruezo & Bohemia Camerata, formant un conjunt instrumental i vocal compacte. Ha compost bandes sonores de diverses pel·lícules i protagonitzat el documental Las tres vidas de Pedro Burruezo, del director José López. Actualment, Burruezo té dos fronts oberts, Itimad i Amor incommensurable, que conjuguen la melodia amb la dansa i el teatre, però sempre té les trinxeres actives. La seva música, mística i espiritual, té dos objectius: arribar als cors decebuts de la societat moderna i llui-

tar contra el materialisme d'un món cada vegada més convuls i bèl·lic.

-Defineixes el teu estil com a "pro-pi"?

Aquesta és la intenció. Faig una música que està entre Orient i Occident, entre el passat i el futur, entre les arrels i l'avantguarda. Passaran més coses, hi haurà més canvis, però em sento còmode amb això i vaig a molts llocs del món amb aquesta música, i agrada. No està feta per agradar, és una música que satisfà una necessitat personal d'expressar-me, i també dels músics que m'acompanyen. L'artista no està sol, està davant un públic i, si al públic li agrada tot això, fantàstic. La música té sentit en la mesura en la qual expliques coses. O sigui, un artista no és ni pitjor ni millor que un periodista o un forner. L'única diferència que hi ha és que té una visió del món única, que pot ser bonica, lletja... Alguns tiren per un costat, d'altres per altres, però és particular. Només té sentit per aquest artista. Aquesta música és un mitjà per expressar una concepció del món, que, a més, és molt diferent a la societat moderna. Curiosament, en un món tant tecnològic i hiper

escèptic, tothom desitja rebre aquest tipus de missatges. És una dicotomia més d'aquest món en què vivim. Allò que t'havia de fer feliç, resulta que no t'hi fa.

I tot de cop apareix el contestatari, una persona que és molt conscient que no està al marge dels problemes d'aquest món. Burruezo parla clar: "anar contracorrent és més complicat, però anar a favor de la corrent no és sinònim de no rebre totes aquestes agressions d'aquest sistema, sinó més aviat al contrari i això sí que és perillós". Només hi ha una vida i s'ha de plantar cara dins de les possibilitats de tothom. Burruezo no només s'expressa a través de la música sinó que també és el redactor en cap de l'edició espanyola de "The Ecologist", una revista especialitzada en ecologia profunda, que aposta per portar una conducta ecològica en cadascun dels nostres actes quotidians.

-Quan comença el teu interès per l'ecologia?

Jo crec que la natura és una forma de revelació en si mateixa. Quan tu estàs en un bosc, tens un contacte amb la natura molt transcendent. Et fa pensar en coses que s'escapen d'allò material i et revela coses i sensacions. Vaig tenir una certa revelació amb la natura que vaig adonar-me'n que havia de ser més enllà de la raó. I vaig començar a escoltar el meu propi cos. La natura també parla, parla molt clarament, però no l'escoltem. Els animals parlen, la natura parla,

>>>

i s'estan queixant. Estan plorant tot el dia. I aquest contacte més passional i emocional amb la natura és una cosa que jo necessito. Si no tingués aquest contacte no sé si podria viure com visc. Veig la natura amb ulls que transcendeixen la seva aparença física.

Per Pedro Burruezo, la funció de la creació artística és retornar-nos a aquella unitat sagrada de la qual hem estat separats. Una visió mística de la vida: la integració amb allò diví, l'ordre de les coses, la veritat de la vida, la necessitat de tenir fe. Els místics són, segons Burruezo, els únics que traspassen la barrera de les formes, aquells que exploren les vies més pures i rebels de les religions: "en aquests temps, inclús la religió s'ha tornat material. Els místics no accepten cap poder que estigui entre ells i Déu. Però aquesta gent no interessa, perquè són perillosos. I no consumeixen!"

I és que parlar de música, per Burruezo també implica parlar de tot el que s'hi relaciona: sistema polític, econòmic i financer. Perquè hi ha diverses formes de colonialisme

i també s'ha manifestat a través de la cultura. Mitjançant música i cinema s'assumeix l'imperialisme cultural, l'homogeneïtzació de cultures i l'oblit de les tradicions: "el que en diem la revolució cultural xinesa no era res més que una revolució occidental. Inclús els països àrabs, que conec molt bé, són més occidentals que cap altre. O sigui, s'han quedat amb algunes tradicions però en gran part són occidentals. És un cacau tot plegat".

-Quins són els teus principals referents? De quines fonts beus?

De moltes. Cada cop més de la música oriental. El flamenc també m'agrada i també alguns artistes d'avantguarda. I cada cop menys el

"El geni de la música que era Bach ja ho deia, que la inspiració no era seva"

que és el pop occidental. Hi ha artistes que m'agraden, però el meu camí no és el de la música comercial.

Burruezo & Bohemia Camerata és un projecte del qual ha brotat música d'arrels ben diverses i d'estils tradicionals i alhora d'avantguarda entonada amb l'ajuda de la guitarra, el violoncel, la viola, el piano i el llaüt. Junts han editat quatre discos, l'últim dels quals, "Misticíssimus Corallium" (2013) va sorgir d'una col·laboració amb la coral ganxona Cypsella i del músic Wafir S. Jibril.

-Com funciona el teu procés a l'hora de crear música?

La veritat és que la majoria de vegades la meua intervenció és mínima, sincerament, perquè estàs fent coses i aquestes melodies i aquestes idees apareixen, no se sap com. És una inspiració divina? Pot ser. Però realment és així. I la majoria d'artistes que són una mica honestos, saben que el mèrit propi és ben poc. El geni de la música que era Bach ja ho deia, que la inspiració no era seva. A mi em van venint melodies al cap, clar que després hi ha un treball més material de posar-ho en ordre i donar-hi forma, però el que és la idea apareix i no hi ha ordre. I

>>>

GRAFIQUES AGUSTI
des de 1978

km.0 impressions

ÒFSET ANTIC EMPORDA	DIGITAL m group	GRAN FORMAT electraCorb	SERIGRAFIA electraCorb
-------------------------------	---------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

c. Bailén, 45-47 | 17200 Palafrugell (Girona) | T. 972 30 50 52 | agusti@grafiquesagusti.com | www.grafiquesagusti.com

això és fantàstic. Després sí que hi ha la feina de posar ordre a aquest caos. Cada artista té les seves dèries. Jo tinc facilitat a l'hora d'estar en un àmbit musical que veu de fonts orientals i occidentals, entre la música antiga i la música contemporània... I tot això. No és que sigui una cosa o l'altra, és una mica de tot. He escoltat molta música i ara no n'escolto tanta. Però tot el que he anat escoltant rebrota.

-Què expliquen les teves cançons?

El viatge. L'únic viatge que té sentit a la vida. De fet ara ja no hi ha viatges. Anar a un resort a Bulgària està bé, però no és això del què parlo. Es tracta d'un viatge interior, intentar conèixer-te una miqueta més a tu mateix, perquè si no et coneixes no pots conèixer res més. És un viatge que val la pena viure i les meves cançons, encara que parlin de moltes coses, estan parlant d'això, i això és el que m'interessa. Per la gent espiritual sempre hi ha aquest camí interior sense el qual és incompatible el coneixement de la realitat, no la política ni la social, sinó una realitat global.

-Què sents quan ets sobre l'escenari?

Algunes vegades, i això és meravellós, és com si entressis en un altre estat. Quan al flamenc es parla del "duende", que prové d'un concepte indi que es diu "rasa", és quan algú ha trencat les barreres físiques i estàs en un moment espiritual. És la sensació de trencar el teu cos físic, és impagable.

-Hi ha d'altres grups que cantin amb motius semblants als teus?

Pocs. Per mi, d'aquí uns anys serà una majoria, però. Hi ha molt poca gent perquè aquest tipus de música que té connotacions espirituals profundes, en un món tant materialista, tanca moltes portes. Et tanca portes a festivals i a circuits, i també se t'etiqueta de beat. I les etiquetes fan por, i la gent, tot i tenir aquestes inquietuds, tenen por a manifestar-les públicament perquè això tanca portes. Però jo no tinc por i faig el que vull. I més igual. He tocat a

Turquia, al Sudan, ara me n'aniré a Algèria, per l'Estat... A tot tipus de festivals, i m'és igual el que diguin, per bo o per dolent. Són opinions. El que m'importa és fer una música profunda i espiritual i que transmeti aquesta visió del món, que a mi m'agradaria que fos cada vegada més humanitzat i que entengués la vida i la natura com una cosa sagrada. És igual si ets catòlic, ateu o el que sigui, però amb aquesta sensació.

Itimad és el resultat de la unió entre tres ballarines d'Un Sol Traç Dansa i la Nur Camerata (Camerata de la Llum), que presenta una noia de Sevilla dels temps de l'Al-Andalus, que a través de la poesia i de l'amor s'uneix al rei Al Mutamid. L'espectacle, que barreja peces inèdites i cançons del disc "Misticíssim" ja s'ha estrenat a Sant Feliu i també a Torroella de Montgrí.

-La fórmula d'"Itimad" de combinar música amb dansa ja l'havíeu fet alguna vegada?

Algun cop ho hem fet i hem trobat al camí gent que comparteix aquest gust per les coses delicades, boniques, que tenen un sentit que va més enllà. I treballar amb aquesta gent que cerca la bellesa és una meravella. Hem fet dues actuacions, una a Sant Feliu i l'altra a Torroella i després, si Déu vol, en farem més, volem portar aquest espectacle allà on ens contractin. Hem gaudit molt durant els assajos, perquè tot el procés de creació és molt excitant i que comparteixes amb gent.

-Esteu preparant un nou disc amb la "Bohemia camerata" que ha de sortir properament...

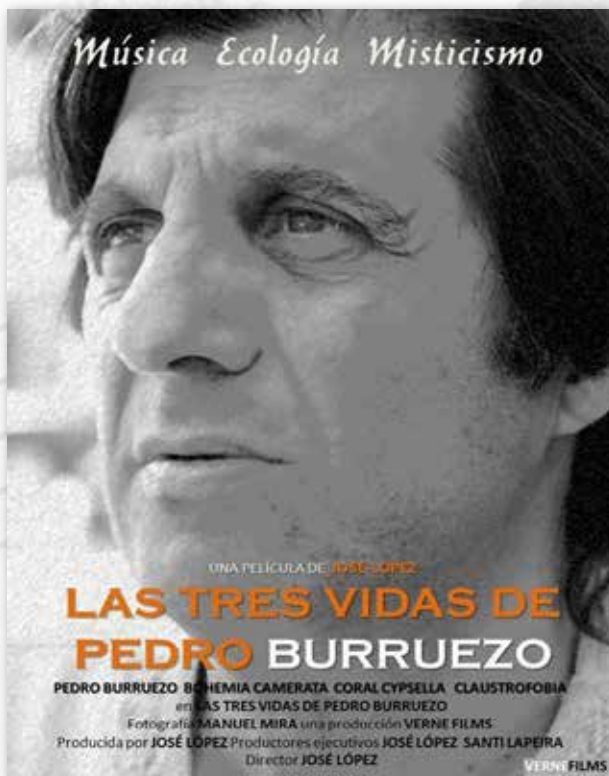
El farem, el farem, però últimament he fet moltes coses i he gravat algunes bandes sonores. Faré un disc que es digui "Derviche", com la dansa tradicional turca. Els derviches busquen l'eix, la divinitat. Llavors el dervich seria jo, que no paro de girar i fer moltes coses. El disc dona cabuda a moltes col·laboracions amb músics diferents, amb coses que he fet per pel·lícules. No és un disc de recopilació, sinó que dona aquesta visió transversal d'allò que faig. Els derviches, amb una mà simbolitzen el que agafen del cel i amb l'altra el que deixen a terra.

-A part d'"Itimad", tens altres fronts oberts?

Sí, molts. No pararia mai. En tenim un que fem amb l'actriu Montse Robles i que es diu "L'amor incommensurable". És una obra de teatre amb música en directe que està dedicada a tres místiques medievals: Santa Teresa, Hildegarda Von Bingen i Robí'a. Hildegarda Von Bingen era una dona molt interessant, va ser perseguida pels jerarques religiosos, va inventar un sistema de salut i tenia molt contacte amb la natura. I aquest estiu, a Valladolid vam fer un espectacle dedicat a Santa Teresa.

-Què creus que busca la gent en la teva música?

M'escolta tot tipus de gent. Crec que, com et deia al principi, degut al materialisme que viu la nostra societat, hi ha gent que busca missatges de caire espiritual. No sé si hi voldran aprofundir, però hi ha un públic de totes les edats i totes les procedències. Gent decebuda del món polític, científic, econòmic... Gent que no troba resposta a certes preguntes. Ara mateix hi ha alguns artistes que estan donant aquesta petita llum que la gent no troba a cap altre lloc.

Ariadna Sala
Tribuna Ganxona

Aliments a mida per a la gent gran

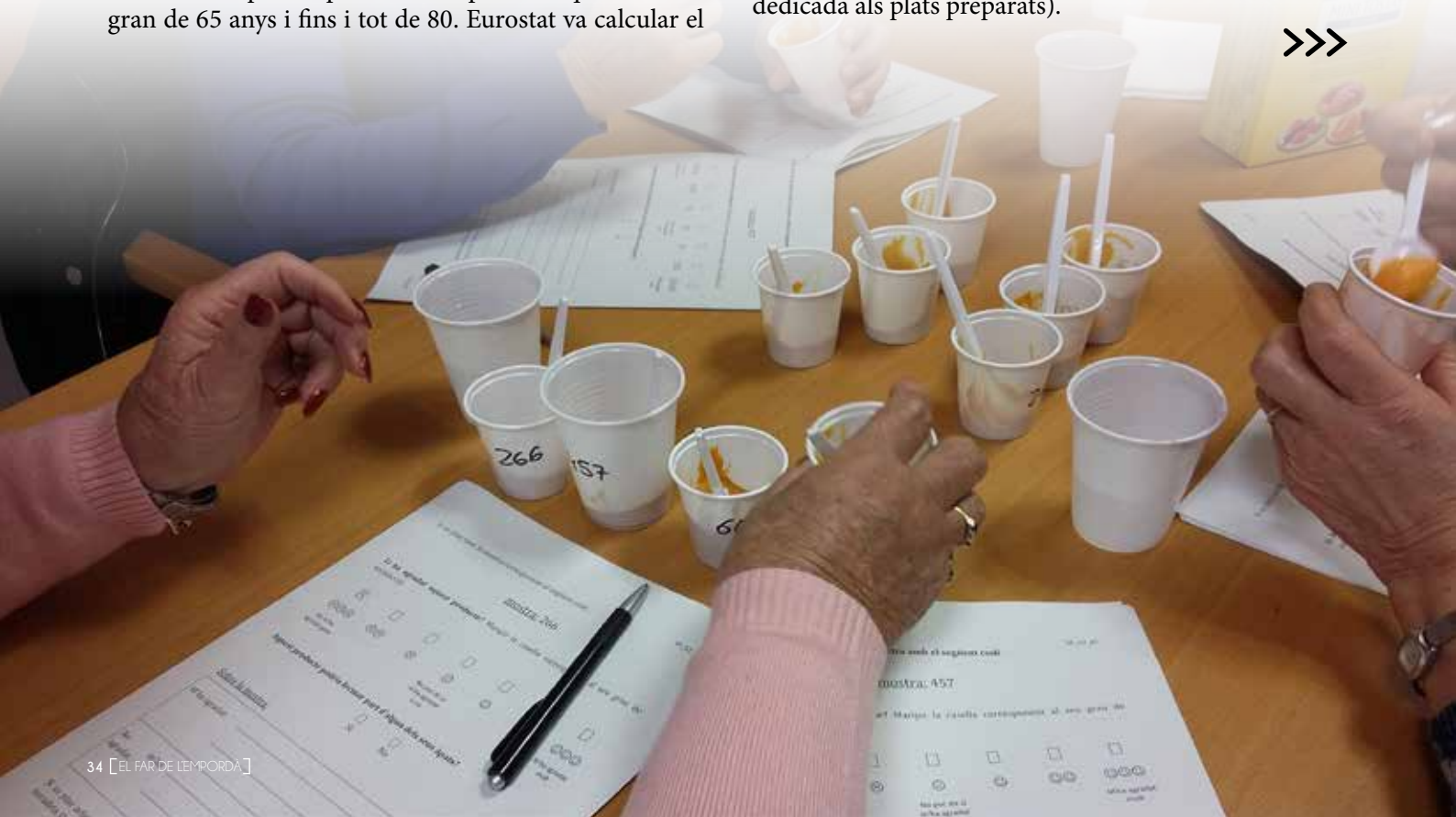
EL PROJECTE OPTIFEL -AMB PARTICIPACIÓ CATALANA- ARRIBA A LA SEVA FASE FINAL DESPRÉS DE TRES ANYS D'INVESTIGACIÓ.

Si a principis de segle XXI a la Unió Europea la piràmide poblacional està començant a invertir-se en quant a la baixada en picat de la natalitat i en l'allargament de l'esperança de vida, a mitjans de segle tindrem una part important de la població que serà més gran de 65 anys i fins i tot de 80. Eurostat va calcular el

2010 que part de la població de 65 anys o més passarà del 17% actual a la UE al 30% d'aquí a cinquanta anys. A més, una de cada vuit persones seran majors de 80 anys o més. Aquestes dades impliquen un augment més que considerable de l'última etapa de la vida, que fins fa no massa es contemplava no gaire més enllà de l'edat de jubilació i que cada vegada s'allarga més i més. Conèixer persones de més de 80 anys és cada cop més habitual, i un dels reptes que es presenten és aconseguir que aquesta gent tingui una bona qualitat de vida.

L'alimentació hi juga un paper molt important, no només com a pilar de la nostra salut, sinó que és la protagonista de reunions familiars, celebracions i trobades amb amics. La gent gran també ha de poder gaudir de totes les alegries que ens dona socialitzar amb els nostres. I aquest és precisament l'objectiu que s'ha marcat OPTIFEL, un projecte iniciat el 2013 en el 7è Programa Marc Europeu de Recerca i Desenvolupament convocat per la Unió Europea i que té una durada de 3 anys i mig. Liderat per l'INRA (Institut National de la Recherche Agronomique francès) i amb la participació de 10 països, hi trobem 4 institucions catalanes: **IRTA** (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries), **Emporhotel** (Gestió hotelera en l'àmbit sociosanitari implicat en l'atenció a la 3a edat), **Fundació Alícia** (en l'àmbit de desenvolupament culinari) i **Casa Mas** (com a empresa dedicada als plats preparats).

>>>

INVESTIGACIÓ PER MILLORAR LA VELLESA

El projecte OPTIFEL proposa una manera més efectiva d'entendre l'alimentació per la gent gran a través de les hortalisses i la fruita per la seves propietats nutricionals i els seus beneficis en el nostre organisme. Mitjançant aquest nou concepte es pretén procurar la ingesta nutricional adequada i eliminar les dificultats –no només en el moment d'ingerir-lo, sinó també els processos anteriors que inclouen la compra i la manipulació de l'envasat- per tal que aquestes persones no perdin ni independència ni qualitat de vida.

“En l'àmbit català hem treballat fonamentalment dos paquets de treball per part nostra i dos més per part dels nostres col·laboradors”, explica Gràcia Artigas, biòloga i Cap de Qualitat d'Emporhotel. “Hem realitzat enquestes per tal de conèixer els requeriments i les necessitats d'aquesta població, en diferents graus d'independència. Hem estat molt en contacte amb aquest sector de més de 65 anys i ens ha permès establir una sèrie de conclusions, algunes de les quals ja deduïem però que d'altres no són tan evidents”.

EL FUTUR DEL PROJECTE

Establir contacte amb la gent gran ha permès als investigadors adonar-se que cal fixar-se en una cosa tan essencial com és el fet que la gent gran també vol menjar coses que potser no tenen a l'abast i que se'ls hi hauria de facilitar. I també cal fixar-se en l'envasat, molts cops poc funcional i amb obertures que requereixen fer força o fins i tot certa habilitat: “el més sorprenent és que hi ha tot un món dels 0 als 9 anys amb un enorme mercat, que seria un 0,9% en una vida de 100 anys”, explica Miquel Ortega, Director d'Emporhotel i investigador del projecte. “A partir dels 65 anys, amb una esperança de 87 anys i possiblement superior, són 35 anys de productes que no estan pensats per

gent gran. Hi ha por a la vellesa. Fins i tot el màrqueting destinat a gent gran mostra gent gran jove”.

Per tal de poder establir nous prototips alimentaris era necessari saber què tenen a dir-hi els principals afectats: “Ens trobem amb diverses problemàtiques. Normalment pensem en les dificultats en menjar però una persona gran també té dificultats per anar a comprar, transportar pesos, cuinar... El 50% dels entrevistats en diferents graus de dependència els costava tallar la carn. Coses tan senzilles com manipular el menjar del plat s'han de tenir en compte”, explica Artigas.

Un cop fets els requeriments es produïa un canvi de torn amb la indústria alimentària –que lidera l'IRTA juntament amb la col·laboració de Fundació Àlícia i Casa Mas-, ja que calia desenvolupar els prototips a partir de les demandes recollides. S'ha creat diversos prototips alimentaris basats en sopes, salses, cremes i d'altres receptes senzilles que puguin encaixar amb els gustos i hàbits d'aquesta població. L'última fase, ara en ple clímax, és avaluar aquests productes i derivar en un concepte final. El projecte finalitzarà el proper febrer del 2017, amb una reunió a París on es tractarà el següent pas: Quin futur ens espera?

“En aquest projecte hem vist que l'empresa privada parla un llenguatge i el de les institucions d'investigació en parla un altre, però és molt important la unió entre el món de la recerca i el de la transferència tecnològica”, conclou Artigas. Ortega es mostra optimista: “Crec que quan nosaltres siguem grans hi haurà una secció als supermercats per gent gran, si és que encara hi són”.

En tot cas les possibilitats són immenses, i la investigació seguirà avançant amb l'ajuda i l'empenta donades per projectes com Optifel.

Ariadna Sala

El joc i l'atzar

Una de les tradicions a casa nostra és jugar a "la sort", sobretot en certes èpoques de l'any com en el cas de la loteria de Nadal. També ens motiva el fet de tenir un número compartit amb la família, els amics o els companys de feina. Suposa l'esperança de desafiar a la sort i pensar que el fet que ens toqui la grossa pot canviar la nostra vida.

Des de Plató, que afirmava que l'home era la joguina de Déu, el significat del joc ha estat un misteri difícil d'esbrinar. El fet de "jugar", és una necessitat bàsica de l'ésser humà, com de fet també de tots els mamífers que juguen des de cadells. Entre ells, la mona és el mamífer superior més juganer de tots. Però, quina és ben bé l'autèntica importància del joc?

En el cas dels humans com a éssers intel·ligents, aquesta necessitat ha estat sublimada creant uns instruments: les joguines, que permeten canalitzar aquesta inclinació natural vers el joc. Podem trobar diferents tipus de jocs: en la seva forma més primària troben l'anomenat "*joc de mones*". És el que satisfà als infants més petits saltant, fent ganyotes, etc. En aquest primer estadi la funció de les joguines és la d'estimular els sentits i desenvolupar les capacitats psicomotors.

L'infant, a mesura que creix, imita el món de l'adult a través de tota mena d'objectes en miniatura, com trens, mobiliari, vestits, construccions, etc. És el protagonista en aquest entorn que ell mateix es crea, assajant els papers de l'adult a manera d'entrenament, per allò que més tard la vida li demanarà.

El joc és l'entrenament humà per a interpretar papers i fomenta en la infantesa la necessitat de desenvolupar unes habilitats personals.

Així, el joc es transforma en la primera recerca de la personalitat, ja que s'estimula el protagonisme del nen que deixa de ser un mer testimoni de la vida dels adults per esdevenir l'actor principal, cosa que li permet d'escollir aquells papers i situacions que van més d'acord amb la seva forma de ser. El psicòleg Carles M. Espinalt ens proposa un test basat en aquest principi: "*diga'm amb quina joguina jugaves i com et vesties en relació amb ella i et diré com ets*". De fet, no és rar trobar vocacions que es van desvetllar tot jugant.

És important que el joc ensenyi al nen a prendre decisions, que s'entreni per dirigir, tot fugint de la situació d'espectador passiu que li aporten certs passatemps, com la televisió, en la que es troba limitada la seva capacitat d'incidir sobre la realitat.

ELS PRIMERS VESTIGIS DE JOCS INFANTILS

Els trobem a l'antiga Roma i a Grècia. Són jocs que reproduïen el repartiment de papers segons una selecció natural basada en un seguit de curses a on el que arribava primer se'l nomenava rei.

Més tard, també els adults continuen desenvolupant aquesta tendència natural del joc, encara que de vegades, desnaturalitzat de l'essència fonamental que comporta tota activitat lúdica, com és amb l'entrenament de les habilitats personals.

Aquest és el cas dels jocs d'atzar en els quals releguem l'esforç personal per deixar-ho tot en mans

d'un factor tan capriciós com és la sort. Com més imprescindible és la sort per guanyar en un joc, més es va perdent l'autèntic esperit lú-

"Plató afirmava que l'home era la joguina de Déu"

dic i el jugador va deixant de banda l'instint de superació fins a deixar de creure en la seva pròpia destresa. Si això s'esdevé en extrem, es crea l'addicció al joc anomenada *ludopatia*. Fàcilment podem copsar-ho en la magistral obra de Dostoieski *El jugador*, ja que el mateix autor en va patir les conseqüències i va haver d'escriure-la a corre-cuita per satisfer els deutes de joc acumulats.

En resum, el millor dels jocs, són tots aquells que estimulen l'entrenament d'habilitats i la iniciativa creant en els infants un precedent positiu per al seu comportament futur i que siguin a més, altament educatius per al seu esdevenidor.

Carme Camins

Doctora en Psicologia i Gràfologa
<http://cgc-psicologiaformativa.com/>

La batalla d'Empuries

La batalla d'Emporion fou una de les batalles de la revolta del 197 aC dels pobles ibers contra la dominació romana al segle II aC.

La victòria de la república de Roma sobre Cartago a la Segona Guerra Púnica va deixar Hispània en mans romanes, i la transformació del territori en província va provocar importants canvis administratius i fiscals, i la imposició del stipendium no fou acceptada per les tribus locals que encara gaudien d'una certa estructura política i capacitat de reacció, de manera que el 197 aC va esclatar una gran revolta a tota l'àrea conquerida a Hispania a causa de l'expoli republicana. Nombrosos caps locals es van revoltar a la Hispania Ulterior i el senat romà va declarar la Citerior com a província consular i el cònsol *Marc Porci Cató Censori* s'hi dirigí, deixant la Ulterior a *Appi Claudi* amb tropes més reduïdes.

Marc Porci Cató Censori, sortí del port de Luna i es dirigí vorejant el golf de Lleó a Rhode sufocant la resistència de la guarnició hispana situada al Puig Rom o l'acròpolis de Rhode i desembarcà a Emporion amb dues legions, vuit mil infants, quinze mil aliats i 800 genets per l'exèrcit consular i dos mil infants i dos-cents genets per cada un dels pretors, fent un total

de cinquanta mil homes entre els tres exèrcits. *Cató* va fer retornar les naus a Massalia amb els mercaders per forçar al seu exèrcit a la lluita.

L'exèrcit revoltat que assetjava Emporion, d'uns 40.000 homes, es dissolgué parcialment en la temporada de la sega, moment aprofitat per *Marc Porci Cató Censori* per atacar el campament, trobant-se els exèrcits a nou o deu milles.

“Els poblats de l'interior del que ara és Catalunya, desapareixeren definitivament”

Durant la nit, *Cató* va prendre la posició més avantatjosa, mantenint una legió de reserva i situant la cavalleria en els extrems de la línia i la infanteria en el centre. A primera hora va enviar tres cohorts, que un cop van arribar a la tanca del campament hispà van simular retirar-se, de manera que els ibers els van perseguir en desordre, moment en què la cavalleria romana va aparèixer pel seu flanc dret, però la dreta fou superada i es va retirar, i una part de la infanteria també, de manera que *Cató* va haver d'enviar dues cohorts de socors per envoltar

als atacants per la dreta. Estant igualada la batalla, al vespre, *Cató* va haver d'atacar en falca amb tres cohorts, aconseguint la desbandada dels ibers. *Cató* va ordenar formar l8

exèrcit i va atacar de nit el campament. La legió de refresc va arribar, i els seus hastati i principes es van concentrar en una de les portes del campament, fins que van aconseguir entrar, i en la confusió, la resta de la legió va acabar amb els defensors.

Marc Porci Cató Censori aconseguí en pocs dies la pacificació de tota la faixa costanera, i es dirigí cap a Tarraco, i d'allà a la Turdetània en suport de *Pl. Manli*, i en tornar de l'expedició se li sotmeteren lacetans, suessetans i ausetans. Atacà als lacetans, assetjant la seva capital emmurallada, i barguesis, que encara resistien a la seva ciutat de Vergneum. Els romans van ordenar que els ibers esfonsessin les muralles sota pena de ser reduïts a l'esclavitud, i ho feren els oppida dels voltants de l'Ebre. Els poblats de l'interior del que ara és Catalunya, desapareixeren definitivament.

Joaquim Ullan

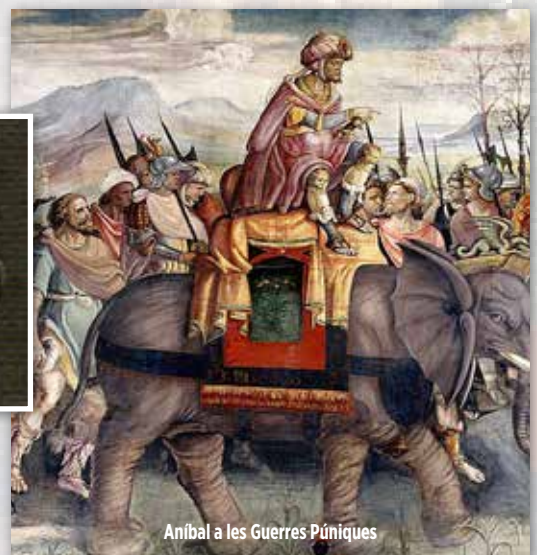
President del Cercle Català d'Història
@joaquim_ullan / www.cch.cat

La Hispania Ulterior i la Citerior

Marc Porci Cató Censori

Aníbal a les Guerres Púniques

Subtil Empordà

